

ВІСНИК

VISNYK ^{the} HERALD

суспільно-політичний місячник

РІК XXXIV, Ч. 12
YEAR XXXIV, No. 12

ГРУДЕНЬ — 1981
DECEMBER — 1981

ЦІНА 0.90 ЦЕНТІВ
PRICE \$0.90

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ЗМІСТ

Напередодні Року Божого 1982	1
Страх перед визволенням	2
МАРКО БОЄСЛАВ — На столі, на сіні (Вірш)	2
ЦК АБН — Альтернатива до атомової війни	3
МАРКІЯН БЕРКУТ — „Вашингтон Пост“ про український націоналізм	5
БОГДАН ЛІВЧАК — „Я того не зінав“	7

ІЗ СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

Святкування роковин 30 червня 1941 р. у Клівленді	11
Двотисячна колона антимосковських демонстрантів у Нью Йорку	12
Зразково відзначили Акт 30 червня	14
40-ліття Акту 30 червня в Гемпстеді	15
У Віндзорі відзначено 40-ліття віднови Української Держави	16
Відзначення 30-річчя І-го Відділу ООЧСУ і Ос. СУМ й Йонкерсі	17
Загальні Збори 51 Відділу ООЧСУ в Озон Парку	18
Загальні Збори Відділу УККА в Пасейку	19

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

ЗЕНА МАТЛА-РИХТИЦЬКА — Богдан Лепкий і ми	20
ПРОФ. І. ЛЕВАДНИЙ — Поет і вояк Григорій Чупринка	22
АЛЛА КОССОВСЬКА — Різдвяна візія (Вірш)	23
ІАНЬКО НЕЗАБУДЬКО — „Премудрі соломони“ (Фейлетон).	

СВАЧЕННЯ ВЛАДИКИ-НОМІНАТА РОБЕРТА МОСКАЛЯ

У присутності найвищих Ієархів Української Католицької Церкви у Філадельфії в жовтні ц. р. висвячено єпископа-Номіната Роберта Москаля. Папські номінації були були зачитані українською і англійською мовами. З нагоди висвячення Владики-Номіната відбувся також бенкет.

Як на церемонії свячен, так і на бенкеті було багато представників українських організацій, товариств і установ, у тому від ГЕ УККА, ГУ ООЧСУ, ГУ СУМ-А та ін.

ВІСНИК

НАПЕРЕДОДНІ РОКУ БОЖОГО 1982

Наближається щорічне відновлення людства в образі Народження Сина Божого — щорічної віднови надії і віри в перемогу Божої Правди на Землі. „Прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь”, — співаємо в нашій традиційній народній колядці.

І ми пройшли далеко, аж за океан, не заради крашого життя для нас особисто, хоча тут працюючий має краще життя. Ми прийшли до вільноподібного Американського Краю з далекого Рідного Краю, щоб йому допомагати в днях московсько-большевицької неволі визволитися, побачити живу Правду — власну Українську Самостійну Соборну Державу.

В ім'я такої праці-допомоги живемо і працюємо, жертвуюмо і трудимось, знаючи, що в організованих рядах ООЧСУ і всього Визвольного Фронту зможемо спільно найбільше зробити, щоб і наш рідний народ на Батьківщині міг вільно заспівати: „Прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь”.

Уступаючий 1981 рік був роком великих і вдалих святкувань 40-ліття Акту 30 червня 1941 року — Акту відновлення Української Держави. Масові відзначування цієї історичної річниці Третього періоду державності України у ХХ столітті поживили наше організоване життя, усієї української патріотичної громади за океаном і в інших країнах

**З НАГОДИ НАСТУПАЮЧИХ СВЯТ РІЗДВА
ХРИСТОВОГО ТА НОВОГО РОКУ**
вітаємо Членство ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ та всіх
читачів традиційним

ХРИСТОС РОДИВСЯ! — СЛАВІТЕ ЙОГО!

Бажаємо Веселих Свят і здорового та успішного 1982-го Року Божого, зокрема в наших змаганнях за свободу і державність єдиної Батьківщини- України!

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

Заходу. Також в Україні відбулися цього року страйки, зокрема в Києві; у Львові відбулася десятиденно-на демонстрація з приводу смерти композитора Володимира Івасюка з рук КГБ, там же, у Нескореному Львові нещодавно розкидано летючки в обороні національних прав України.

У наступаючому РБ 1982-му будемо працею і святкуваннями відзначати велику народну річницю — 40-ліття створення геройчної УПА — оборонця суверенних прав України. Також вшануємо пам'ять мільйонів жертв штучного голодомору на Наддніпрянщині, в 50-ліття початку голоду, яким Москва хотіла зламати раз-назавжди опір України московізації, колективізації, советизації. Мільйони людей тоді загинули, але Національно-Визвольна Ідея — безсмертна, її підхопили нові покоління. Правду про жахливий московський злочин маємо донести всьому світові, як осторогу; маємо нагоду показати народам світу, що таке Росія, без огляду на її білі чи червоні імперські кольори.

Вже понад 30 років перебуваємо поза межами Рідної Землі. Тепер прийшов найвищий час особливу увагу звернути на виховання доростаючих українських поколінь, щоб ми могли передати нашу естафету змагань — у молодші руки наших синів і дочок, наших внуків. І в наступаючому 1982 році це буде одно із наших спільних важливих завдань, поруч із ОЖ ОЧСУ, СУМ-ом та ін. патріотичними організаціями.

А тепер — бажаємо приємних, радісних Свят Різдва Христового і здорового, щасливого, успішного в наших народних задумах 1982-го Року!

В КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ — РІДНУ
УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ, НАЦІОНАЛІСТИЧНУ ПРЕ-
СУ, РЕЛІГІЙНУ УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ, КРА-
ЩІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МО-
ЛОДІ!

СТРАХ ПЕРЕД ПОЛІТИКОЮ ВІЗВОЛЕННЯ

Колоніяльна газета „Радянська Україна“ від 2 серпня 1981 р., у пасквілі п. з. „Вбивця у... Конгресі“, авторства московського вислужника Бориса Олійника, депутата Верховного Совета УССР, виявляє панічний страх московських верховодів перед можливою вже зміною політики ЗСА стосовно України й інших поневолених народів — з метою дискредитації організаторів визвольної боротьби послуговується пасквілянт арсеналом кгбівських провокацій, фальшивок і брехні. Пасквілянт — зрадник свого народу — „призабув“ десятки тисяч помордованих 1941 в'язнів у Вінниці втікаючими московськими окупантами, мільйони помордованих московськими большевиками українських селян, робітників, інтелігентів чи засланих у пустелі Сибіру, де вони безслідно загинули. Немає числа большевицьким злочинам і мордам в Україні! Пасквілянт вирахував докладно кількість помордованих на ЗУЗ. Це він подав якраз занотовану в архівах КГБ статистику вимордованих НКВД українських патріотів. Його одноМищленники фальшували правду про Катинь, а тепер свої злочини приписують „бандерівцям і стелькам“, які тоді сиділи в німецьких кацетах.

Комуnist Олійник, рідний брат першого-лішого нациста, який робив такі самі погроми в Україні, як московські „друзі“ Олійника з НКВД-МВД-КГБ.

Не українські націоналісти колябрували з нацистами й не вони заключали дружбу Ріббентропа-Молотова, ані не їх провідник пив на здоров'я „великого фюрера Адольфа Гітлера“, „якого так дуже любить німецький народ“... Це тост Сталіна — вождя Олійників і їхніх московських хлібодавців. Большевики і націонал-соціялісти браталися й ділилися здобиччю і наспіл спровокували другу Світову війну й вони разом відповідають за десятки мільйонів жертв. Збіжжя і сирівці нацистам доставляли не українські націоналісти, які сиділи по німецьких і російських кацетах, але большевики, без співучасти яких ледве чи вибухла б війна. Вони й нацисти були провокаторами війни й за воєні злo-

чини повинні були бути суджені в Нюрнбергу — крім Герінгів і ко, ще Сталін, Берій й Жукови. Це два однакової породи брати, близнюки, — нацисти й комуністи-большевики. Хай зрадник Олійник добре прочитає історію (не фальшовану!), то побачить, що Гітлер був рідним братом, молодшим, ще більшого майстра терору — Сталіна та його помічників Хрущових, Брежнєвих, Суслових, Андропових і ко. Для товариша Олійника вже не існує український народ, — ще існує Україна як територія, як провінція, а є лише „радянський народ“.

І таке потерчення насмілюється плювати на справжніх борців за волю України проти Росії й проти Німеччини, проти большевизму й нацизму!..

НА СТОЛІ НА СІНІ

На столі на сіні
Свічка слізози ронить —
Сумно у хатині —
Мати б'є поклони:

О, змилийся, Христе;
Зглянься, Божа Мати, —
Замініть мої ві сльози
У тяжке прокляття.

Де ти, любий сину!
Де ж ти, мила дочко! —
І цілує, к серцю тути
У крові сорочку.

На столі на сіні
Свічка догасає.
Сива мати, мов зозуля,
З горя умліває.

Ой, прилинь, мій сину,
З раю, з того світу
Відплати катам за мене
Й хату неогріту!

Ой, моя ти доню,
Прилинь із Сибіру,
Розпинають Україну,
Її славу й віру!

Вислухай молитву,
Боже щедрий, Боже!
Хай блаженна наша зброя
Ката переможе!

Марко Боєслав, 1946 р., Україна
(Вояк УПА, поет, склав голову на Вівтар Батьківщини).

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА, ЩАСЛИВОГО НОВОГО 1982 РОКУ

широ бажають усьому Членству і Читачам
„Вісника“ ООЧСУ
В-во, Редакція і Алміністрація „Вісника“

АЛЬТЕРНАТИВА ДО АТОМОВОЇ ВІЙНИ

(Звернення ЦК АБН)

Маніфест ОУН з грудня 1940 року, який проголошував спільний фронт за права нації й права людини усіх уярмлених народів, зокрема в російській тюрмі народів та підкреслив народовладний принцип державно-політичного ладу, за який бореться ОУН, був покладений також в основу Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

Конференція поневолених націонал-соціалізмом і більшевизмом націй у листопаді 1943 р., в лісах Житомирщини, підтвердила це збройною рукою у двофронтовій війні проти обох імперіалістичних тоталітарних потуг — Німеччини й Росії.

АБН це найстарша міжнародня антибольшевицька й антинацистська формація, яка майже сорок років бореться власними силами проти російського імперіалізму й расизму за розвал російської тюрми народів усіх барв й за знищення комуністичної системи, як російського способу життя.

Большевізм — це синтеза російського імперіалізму й комунізму. Тому й назва нашої міжнародної формації є **Антибольшевицький Бльок Народів**, щоб одночасно підкреслити наше антиросійське й антикомуністичне цілеспрямування.

Ідея АБН не еміграційна ідея! Вона зродилася з добре зрозумілих спільних інтересів поневолених націй. Спектра на власні сили народів — вона незахітна, незламна, непереможна.

Упродовж близько сорок років АБН розгортає світову діяльність по усіх континентах. Його концепція перемагає. Чимраз більше світ починає розуміти, що без розвалу російської імперії немає тригалового справедливого миру у світі. Без здійснення його визвольної концепції — одночасних координованих національних визвольних революцій, збройних усенародніх повстань немає альтернативи до термоядерної війни!

АБН своєю визвольною концепцією спроможний врятувати світ від атомового знищення, бо переносять визвольну війну на терен, очищений окупантами — москалями, які неспроможні вжити атомової зброї проти власних окупаційних військ і московських колоністів в уярмлених країнах! АБН є найбільше запеклим ворогом атомової війни! Він є альтернатива до неї! Тільки злочинна Москва готова — при нерозумній політиці Західу — її стосу-

вати. Москва це паляч атомової війни і взагалі провокатор воєн у всьому світі, як носій світового імперіалізму, загарбництва і рабства! АБН проповідує свою спасенну для людства концепцію усіми засобами! Він діє й помагає також геройському афганському народові, демобілізуючи бійців советської армії, яка окупує Афганістан. АБН простягає руку до спільної боротьби польському народові на своїх найсправедливіших засадах: суверенні соборні держави поневолених націй на руїнах імперії! Ця обставина, що найбільше озброєна потуга світу — російська імперія — не годна дати ради з польською визвольною боротьбою, підтверджує концепцію АБН: **Москва живе на вулкані!** Московщина безпорадна. Окупація Польщі новими збройними силами — величезне ризико для Москви. Залишення розвивається визвольним силам — не менше ризико. Раніше чи пізніше двоєвладдя мусить бути заступлене єдиновладдям польського народу. **Імперія — це дряхла на вулкані система.**

Комунізм тотально збанкрутівав, російський хижацький імперіо-колоніалізм і расизм показав відкрито свої зуби гієни. Все розкрито. Король нагий! Народи штурмують імперію й більшевицьку систему! Треба показати світові не лише на загрозу російського імперіалізму для нього, але й на його слабості! На зогнілу будівлю, яку треба допомогти поневоленим народам, без атомової війни, роввалити зсередини! Заходові треба простудіювати визвольні процеси в часі другої Світової війни й без тенденційності побачити, що мільйони бійців червоної армії не здавалися націонал-соціалістичній Німеччині, яка зрадила Окцидент, але свободолюбному Західу, не уявляючи, що в Західу може йти подібна до більшевицької нацистська народовбивча тиранія!

АБН потребує власної радіостації, щоб могти вести власну психологічну, політичну війну таки проти Росії, щоб могти мобілізувати народи!

АБН вимагає припинення всякої допомоги Західу ворогові поневолених народів — Московщині! Зірвання технологічної допомоги, електроніки, зерна, всестороннього економічного ембарга! Хай імперія рятується сама — тобто банкрутить! Нехай Захід

перестане допомагати поневолювати наші народи — це наша актуальна вимога!

Нам треба розгорнати широку політично-інформативну акцію за залізною заслоною, діяти серед бійців совєтської армії всюди, де вона знаходиться, творити наші станиці по столицях вільного світу. Треба видавати чужомовні видання, книжки, періодики такі, як АБН-Кореспонденц на різних мовах світу! Нам треба розгорнати дипломатичну акцію, організувати міжнародні регіональні і світові антибільшевицькі конференції! Треба вести універсальний бій проти універсального ворога людства — російського імперіалізму й комунізму — тобто проти більшевизму! **Усе це вимагає власних фінансів.** Хто діє за чужі фонди — узaleжниться від чужої політичної концепції, якщо партнер не розуміє, що концепція АБН це концепція врятування світу від більшевицької потопи, тобто є в інтересі кожної нації світу!

Поки діб'ємося такого визнання, мусимо мати власні фінанси. Незалежна фінансова база — це власний суверенітет!

Тому апелюємо до еміграції усіх поневолених народів, до наших прихильників серед вільних народів спішити з фінансовою допомогою Антибільшевицькому Бльокові Народів, бо його визвольна концепція — це єдиний шлях уникнути атомової війни, отже також інтерес й мета усіх волелюбних, благородних людей і народів світу!

Тому Фонд АБН це фонд на лише уярлених народів, це фонд спасення перед термоядерним готоцтвом світу.

Складайте щедрі латки на Фонд АБН — наш апель до еміграції поневолених націй і волелюбних людей — нації Заходу!

Центральний Комітет Антибільшевицького
Бльоку Народів (АБН)

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,

New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10276

ПО ВСЬОМУ СВІТІ СТАЛА НОВИНА

По всьому світу стала новина;
Діва Марія Сина родила,
Сіном притрусила, в ясла положила
Господнього Сина.

Діва Марія Бога просила:
„В що ж би я Сина свого сповила?
Ти, небесний Царю, пришли мені дари
Цього дома господарю“
Зійшли янголи з неба до землі,
Принесли дари Діві Марії:
Три свічі воскові ще й ризи шовкові
Ісусові Христові.
Осіяла звізда з неба до землі
І зійшли народи к Діві Марії,
Поють Божі пісні Господній Невісті,
Радості приносять.

„ВІСНИКА“ ЧИТАЮТЬ В УКРАЇНІ

Окремі числа „Вісника“ ООЧСУ потрапляють у добре руки в Україні, а деякі й до кагебівських рук.

Журнал так зв. міністерства освіти УССР „Українська мова і література в школі“ у числі з березня місяця 1981 року приніс статтю якогось Б. Вересая під наг. „Проти буржуазних теорій про розвиток сучасної української літературної мови“.

Автор словесно атакує таких українських мовознавців, письменників і журналістів на свободі, на Заході, як сл. п. Вячеслав Давиденко — довголітній редактор „Вісника“, який підписувався як В. С-ко, сл. п. проф. П. Коваліва, Ю. Перфецького, письменника-мовознавця В. Чапленка, д-ра Романа Кухара й ін. Зокрема нападає московський прислужник на письменника Л. Полтаву за те, що він, як сказано в советському журналі — „безсоромно заявляє“, що між українською і московською та між білоруською і московською мовами провадиться „мовна війна“, і подає джерело: „Вісник“ з 1947 року.

Очевидно, автор статті Б. Вересай не стільки „мовознавець“, як довірений кагебіст, якому доступна також „Свобода“, на яку він гостро нападає за збереження українського правопису.

Деякі числа нашого журналу потрапляють в Україні, як уже згадано, у відповідні, народні руки.

Маркіян Беркут

“ВАШІНГТОН ПОСТ” ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ

15-го липня 1981 р. у Конгресі ЗСА відбулося величане відзначення 40-ліття Акту відновлення Української Державності з 30 червня 1941 р., з участю понад 70 американських сенаторів та конгресменів, між ними конгресмена Томи О'Ніля, спікера Палати Репрезентантів, сенатора Чарльза, Персі, голови Комісії закордонних справ Сенату, конгр. Едварда Дервінського і конгр. Самюеля Стреттона, — спонзорів цього Конгресового свята, конгр. Клемента, Заблоцького, голови Комісії закордонних справ Палати Репрезентантів, сенатора Ал. Д'Амато, сенатора Кристофора, сенатора Патріка Мойнігена, сенатора Кристофора Дода, сенатора Патріка Мойнігена, сенатора Вільяма Проксмаєра, сенатора Пола Сарбейна, конгресмена Джеймса Бенджамина, конгр. Джима Бланчарда, конгр. Вільяма Брумфілда, конгр. Вільяма Бродгеда, конгр. пані Міллісент Фенвік, конгр. Вільяма Гріна, конгр. Реймона МекГрата, конгр. Дона Ріттера, конгр. Елдона Рода, конгр. Ларрі МакДональда та інших.

Присутнім на цьому святкуванні був співіヤтний асистент президента Рональда Регена — Джек Бірдкес. Між гостями були присутні декілька амбасадорів іноземних країн і представники поневолених Москвою народів в ССР та „сателітних“ країнах, як, напр., троє представників Польсько-Американського Конгресу, представник Мадярецьких Борців за Свободу, представник Асамблії Турецько-Американської Асоціації, троє представників Республіканського Національного Комітету, представник Республіки Національного Китаю та інші.

Поступки колишнього противника — С. Розенфельда

У зв'язку з цим святом, спонзорами якого були урядові чинники ЗСА, з'явилися в американській пресі різні статті інформативного, а теж глибшого змістового характеру. Зокрема заслуговують на увагу статті в газеті „Вашингтон Пост“, яку уважають однією з найвпливовіших газет в Америці й яка, до речі, досі неприхильно ставилася до українського визвольного руху. Стіл додати, що „Вашингтон Пост“ досі був трибуною ліберальної думки в ЗСА.

Автор однієї з цих статей, С. Розенфельд, ще недавна критично дивився на протимосковську діяльність народів, поневолених російським імперіаліз-

мом і комунізмом, уважаючи всякі революційні, національно-визвольні течії в ССР як заналіто „різиковні і провокативні“ явища. Однак, у його статті з 17 липня ц. р. „De Etiik Order“ Розенфельд робить деякі поважні концепції на користь національного визволення поневолених Москвою націй: „Поняття 'Поневолені нації' вже не викликає такого почуття підривання тверезої політики, як колись. З одного боку, політика детанту, за яку ми, лобрі ліберальні душі, боялися, що буде загрожена за надто суveroю дозою етнічної маніпуляції, сяк чи так розтігася... А з другого боку, — пише автор, — вже стало далеко труdnішим рік за роком категорично заявляти, що великі і відомі країни та народи не мають жодного теоретичного права на державну самостійність тільки тому, що вони випадково лежать в засязі сов. армії“.

Розенфельд робить таке важливе ствердження: „У всякому випадку, ідея етнічного (читай національного — М. Б.) самовизначення (читай: визволення — М. Б.) просякає всю міжнародну атмосферу“. Наскільки ми не годилися б з термінологією Розенфельда щодо визначення змісту „етнічності“, таки хочеться радіти, що для нього ідея самостійності стає самозрозумілою.

Інтерв'ю з Ярославом Стецьком

Друга стаття у „Вашингтон Пост“ авторства Марії Ренальді з'явилається 21 липня ц. р. після інтерв'ю з головою Проводу Організації Українських Націоналістів, прем'єр-міністром Українського Державного Правління з 30 червня 1941 року, лост. Ярославом Стецьком. Наголовок статті — „Самотній Патріот“, з піднаголовком „Ярослав Стецько і Український Націоналізм“.

Слід при цьому зазначити, що це інтерв'ю відбулося після окремого рішення цілої редакції „Вашингтон Пост“, про що поінформувала авторка статті. Наголовок замітний тим, що в статті правильно окреслюється український націоналізм як рух народовладний, антитоталітарний, антинацистський, і антибільшевицький, з правдивими — а не облудними — і справедливими ідеями національного і соціального визволення. Хоча стаття — це інтерв'ю з однією особою, однак з наведеною піднаголовкою

виходить, що йдеться про характеристику українського націоналістичного руху в цілому.

У статті говориться про те, що 40 років тому „Ярослав Стецько, разом з іншими членами Організації Українських Націоналістів, захопили Львів від більшевиків і скликали Національні Збори. Збори проголосили Я. Стецько прем'єр-міністром нового незалежного уряду. Однак, в день, коли він (Я. Стецько — М. Б.) перебрав уряд, він зізнав, що його чекає. Два тижні пізніше, через відмову співпраці з Гітлером, німці його заарештували й заслали до концетраційного табору в Саксенгаузені“.

Марія Рінальді продовжує словами Я. Стецько: „Я був самотній і лише мій дух казав мені продовжувати... Я не міг піддатися, не зважаючи на те, що могло мені статися“.

„В концентраційному таборі, — пише Рінальді, — Я. Стецько відмовлявся зрезигнувати з посту, навіть коли він зізнав, що вже загинули 65 з 70 в'язнів в тому бункері. Він не міг уступити, бо військо на Україні продовжувало боротьбу за українську незалежність“.

Навіть коли Україна програла війну, пише авторка, то ця програна була лише фізична. Українська нація не може морально програти, бо, — знову ж цитуючи Я. Стецька, — „ми боремося за великий ідеал — розвал советсько-російської імперії“.

Бистрим журналістичним змислом М. Рінальді схопила найсуттєвіші моменти з слова Ярослава Стецько в Конгресі ЗСА: „Синхронізовані національно-візвольні революції внутрі російської імперіальної імперії — це єдинна альтернатива. Небезпеки ядерного геноциду не можна відхиляти шляхом переговорів. Росія підступно використала страх Заходу перед атомовою війною, шантажуючи Захід на мовчазне погодження з непомірними всезростаючими завоюваннями“.

Авторка закінчує ствердженням про безпереривну тягність боротьби за визволення: „Він (Я. Стецько М. Б.) переконаний, що молодь поневолених країн продовжуватиме цю війну проти комунізму“. За словами Слави Стецько, читаємо в статті: „В нашій країні молоде покоління знаходить силу в могилах наших героїв. Вони горді за наше велике минуле“.

М. Рінальді підмітила, що на ший пані С. Стецько висів хрестик, посередньо вказуючи на те, що моральні основи нашого візвольного руху вкорінені в традиціях християнства.

Автор на кінець подає такі зворушилі слова

Голови Проводу ОУН: „Я всеціло буду дальше боротися до смерті“.

Інша преса про 30 червня

Крім „Вашингтон Пост“, в іншій американській пресі з'явилася обширна інформація про відзначення в Конгресі ЗСА Акту відновлення Української Державності, про українську визвольну боротьбу в загальному і про її повстансько-державний етап 1941-1956 років. Наприклад, в ньюйоркському щоденнiku „Де Нюз Ворлд“ з 16 липня, ц. р. була стаття авторства Дебора Вайт п. з. „ЗСА повинні візволити поневолені в СССР нації“.

В цій статті читаємо такі основні думки з промови Ярослава Стецько в Конгресі ЗСА, яку автор обширно реферує: „Вільний світ повинен розпочати боротьбу ідей та ідеологій з советською Росією. Треба доставити поневоленим в СССР націям допомогу у формі мілітарного вишколу, як теж відкрити їм інші шляхи політичної, матеріальної та технологічної підтримки. Всі країни світу повинні проголосити 'Велику Хартію Самостійності' народів, поневолених російським імперіалізмом та комунізмом“.

Автор стверджує, що „декілька американських конгресменів також відповіли на заклик конгр. Державного про відзначення Тижня Поневолених Націй тим, що внесли окремі промови в Конгресовий Рекорд“.

У віншингтонській газеті „Спотлайт“ з 3 серпня 1981 р., в статті під заголовком „Реген сильно виступив проти советського імперіалізму“, читаємо таке ствердження: „Росія становить лише 40 відсотків тієї землі, яка нині звана як СССР. Решта 60 відсотків складається з поневолених націй: Україна, Литва, Білорусія та інші. Однак, дух націоналізму сильний у всіх цих поневолених націй, навіть серед нових поколінь, які не знали іншого життя (крім комуністичного — М. Б.), бо патке бажання волі передається з покоління в покоління“.

Автор також цитує великого британського мілітарного теоретика, генерала Дж. Фуллера: „Кремль — на вулкані і він знає, що найбільше вибухогорячка світу не знаходиться в ядерній бомбі, але в серіях поневолених Москвою народів, придушених під її затіжною п'ягою“.

Слід згадати ще статтю з 13 липня 1981 р. в „Макомб Дейлі“ з Детройту авторства Мітча Кегелі

Богдан Лівчак

“Я ТОГО НЕ ЗНАВ”...

Ті слова ми прочитали в пресі. Так висловився філіялець фільський Владика Степан, при нагоді від-відин у нього делегації УККА, яка з'ясувала Владиці суттєві розбіжності між гуляйпільниками і зорганізованого в УККА національного свідомого, патріотичного громадянства.

Поставмо питання, чи тільки Владика Степан міг цього не знати? Є багато серед спільноти таких, які з різних причин також не знають, що, властиво, розуміти під невинною „мишодрачкою“, заявами „Свободи“ УНСоюзу та ін.

До подробниц знаємо усі крути дороги і гуляйпільників, і тих, які по своїй інерції не знають, не мають зацікавлення громадськими справами, а все ж таки їм присвічує та „єдність народу“, про яку у церквах спікаємо. Та ми мусимо добре собі усвідомити, що наш відвічний ворог ні на хвилину не покидає думки, щоби нас вхопити за горло і стало панувати на нашій прадідівській землі.

Коли ми у розпалі воєнних дій втікали світ-за-очі, то московські харизи кричали, що нас і на дні моря знайдуть. Не треба було їм боятися в морських калабанях, де вчені професори заводять кінські нібито, чи пак московські правописи. А інші їзять „на радянську Україну“ вчитися... танцювати...

Всі оті „прогресивні“ сили пролазять усюди і репетують про консолідацію... Що ж не таке, та консолідація? А це так: всі їдуть на гачок московського генерала, а також і дисидента з-під Парижу, а вони нас усіх заведуть у московську петлю.

Чи є щось поганого, що гуляйпільці вийшли з

тіяна и. з. „Український провідник апелює за зброєю“. Автор, м. ін., пише: „Ярослав Степ'яно, у слові виготовленому в Українському Культурному Центрі (в Детройті, М. Б.), сказав, що єдиний шлях, яким можна спинити експансію советського-російського комунізму, є мілітарний виникл та мілітарні засоби, необхідні для ведення успішної визвольної боротьби... Він (Я. Степ'яно — М. Б.) стверджив, що єдиний ефективний спосіб, яким можна знищити російсько-комуністичний похід до світового панування, є підтримка підпільних повстанських сил всередині імперії“.

Конгресу? То був єдиний спосіб позбутися розбивачів суспільного життя.

Дехто серед нас стає в позу моралізатора, поучує, мов незрілих дітей, вказує на наші Церкви, які, стосуючи християнські засади прощення, братолюбія і компромісу, доведуть діло до кінця, до замирення. Годі зрозуміти, як такі моралісти уявляють собі, щоби Церква ішла на компроміс. Ісус Христос казав: „Похайтесь“. А хто має каятися? — ті, які творять діла, противні Божим і національним заповідям.

Від деякого часу у „демократичній“ „Свободі“ є рубрика „Дружня бесіда“. Це дуже цікаве явище, що в час, коли „демократичні“ диктатори не дають змоги виступати інакодумаючим, щось таке заіндувало у „Свободі“. Може доводиться і „демократам“ оглядатись на членство УНСоюзу...

Думаю, з дуже тяжким серцем приходилося їм таку дружню бесіду встановити.

Знаємо, автором дружніх бесід є 30-літній каторжник московських казематів Святослав Караванський.

Гейби сила Всешинього подіяла, що один із каторжників — Караванський — є вже серед нас і провадить з нами свою дружні бесіди.

Не для всіх вони дружні. Пригадую, що автор бесід заявив деякому, що не має найменшої охоти відповідати на листи декого, бо це пуста справа. Також серед них бесід можна почути про ганебні дії наших новоспечених „демократів“ на московських горицлах. Тут треба з притиском наголосити, що якби не існувала у „Свободі“ та рубрика дружньої бесіди, то багато людей справді не знали б, про дії наших „демократів“...

У „Свободі“ 27 травня 1981 р. у своїй рубриці Караванський подав уривок з листа одного з „демократів“.

Питання того „демократа“ Караванський назвав „закучерявленім“ і постарається його „розкучерявити“. Тому, щоб ніхто ніколи згодом не виправдовувався, мовляв „я того не знат“, дозволю собі навести це питання „демократа“. Прохаю звернути увагу на задиркуватий стиль, притаманний усім тим з „демократичного“ кола, тих „просвіщених“ науковців, що на кожному кроці це висувають, але

мовчать навіть про так зв. переємицтво УНР — УССР („Е. У“ — 2)...

Ось якої він затягнув: „Чи вам (себто Караванському) відомо, що українська еміграція була психологічно готова визнати авторитет ЗПУГГ, як надрядний чинник, і дуже розчарувалася, коли спостерегла, що ви виявили мало організаційних здібностей (бо не створили міщного ЗПУГГ) і не спромоглися на ніякий програмовий документ, що став би базою вашої діяльності на чужині?“

Годі і тут подавати цілу відповіль, або як Караванський „розкучерявив“ ту хитру затію, але сам Караванський прохів того „демократа“, заявляючи йому, що по всіх країнах існують організації як КМК, УККА і він не бачить потреби висувати їх ЗПУГГ. Та найголовніше, мабуть, не, що в очі кинув цьому „демократові“ іхні розбивацькі наміри творити своє руйнинське кубто і намагання опанувати що, як писсе „демократ“ українську еміграцію, яка нібито була психологічно готова... визнати авторитет ЗПУГГ, як надрядний чинник, або простіше — усе знищити, а ЗПУГГ мала верховодити над „психологічно готовою еміграцією“. А верховодом мав бути кол. московський солдат і його підручна „гвардія“.

Ось такі то „родзинки“ волею чи поневолі поміщує „Свобода“. Справді, треба бути національним покручем, щоб творити таку крамолу, а не теревенити про ротаційну справу, чи по році гуляйпільського блукання пускати блахмана про „правопорядок“ у „Свободі“.

Велике признання треба висловити правлячим чинникам УККА, які вчасно цю крамолу виявили.

Тепер хай ті, які вийшли з гуляйпільсьниками, перевірять справу і вирішать, куди дальше йти.

Загальню відомо, що ЗПУГГ — Закорд. Предет. Укр. Гельсінської Групи — це не те саме, що Укр. Гельсінська Група, яку створили українці в Україні і які зараз усі караються у московських казематах.

Ше 14 листопада 1976 р. голова УГГ письменник Микола Руденко писав: „Сьогодні на вулицях української столиці рідко чути українську мову. Здебільшого немає її також в інститутах і школах. Нам кажуть, що так треба. мовляв, постав, „новий народ“ — радянський. І цей „новий народ“ чому не має говорити літovською, білоруською, українською мовами. Нас переконують, що радянська мова, це мова російська і тільки російська! А якщо ти з ним не

згоден — тебе чекає в'язниця, або психіатрична лікарня“.

Нам відомо, що деякі члени ЗПУГГ підписалися під заявою, де багатонаціональне населення ССР виступає під назвою „наш народ“, і вони заявляють, що дальше будуть послуговуватися таким терміном, як і „наша країна“ („наша страна“).

Караванський каже: „Не треба забувати, що саме національне питання, національна трагедія України звели членів УГГ до куни“.

Ми бачимо на ділі, що ці всі постулати УГГ, які завели їх усіх у московські тюрми, не мають найменшого значення для ЗПУГГ — на воті.

Подавляюча більшість української еміграції стоїть одностайною лавою за поставою УГГ там, в Україні. Це мусимо всі пам'ятати і не можна вичручуваючися, що „я не зінав того“.

Якийсь автор у пресі розвивав свої думки про організаційно-політичну структуру нашої діаспори. Він, між іншим, зачислив ОУН м. до правого сектора. А яка є дійсність? ОУН м., як знаємо з виходу гуляйпільськів з ХІІІ Конгресу, — беззастережно стала на боці гуляйпільськів.

Від самого початку створення ОУН, як організаційного націоналістичного осередку, появлялися всякі „реформатори“, які не могли заснокоти особистих амбітій, відходили від ОУН, як організаційного чинника.

Найкраще виявилася націоналістична зрілість у Золоту річину ОУН. Це всі наочно бачили, хто де стоїть. Хоча є аж „три“ ОУН, українці маючи нагоду побачити, що поза справжньою ОУН — остались „івці“ — мельниківці і двійкарі — реалітетинки. Ті другі вже хотіли на своїх Зборах позбутися тих трьох букв, та хтось їм не відрадив. А перші, івці-мельниківці, називають себе „матірною“ ОУН! Значить, від них починається все і дальше все замежне від них. Дозвольте синтати, а чому ж та „матір“ забула про своє 50-ліття? Вони називають себе солідаристами.

Така назва викликає жаль, навіть погорду. З ким солідаризуватись? — із всякими лізанськими ліберальними рештками, які творять „демократичний рух“? Із колосовиновою чи партократизмом?

Ко ін б сьогодні встав із ломовини покійний полк. Коновалець, то він за голову вхопився б, побачивши, що з його святого діда зробили всякі генієфтиарі від політики.

Колись Шевченко писав:

„Гетьмани, гетьмани! Якби то ви встали,
Встали, подивились на той Чигирин,
Шо ви будували, де ви панували —
Заплакали б тяжко, бо ви б не пізнали
Козацької слави убогих руїн!“

Так і полк. Коновалець не пізнав би того гешефтарства, яке заподіяли і чинять усі „матірні“ і двійкарські „наслідники“. Він запитав би, з ким ви солідаризуєтесь? — з тими, які визнають московську колонію „самостійальною“?

Чи це можна назвати „материнством“, коли теперішній голова ПУН каже, що треба старатися обережно помагати нашим братам і сестрам у московських казематах, щоб їм не пошкодити. Таке ж казали полковники КГБ Павличко, Драч і Ко: мовчіть.

Це солідаризація, але хіба з ворогом.

Відтворюємо в пам'яті величні минулі часи, порівнюючи і бачим, що сьогоднішній ПУН це звук без атракції.

І справді, „матірна“ ОУН забула про свою золоту річницю. А щоб заглушити неспокійну совість, рішита списати з рахунку перших десять років буйного революційного ставання, коли українські націоналісти-революціонери почали творити нове життя на Українських Землях, — коли неустрашимі воїни української революції своїми геройчними вчинками зганяли сон з очей зарівно Москві і Варшаві. Пригадаймо геройчний вчинок М. Леміка у Львові 1933 р. і такий же акт Г. Мацейка у Варшаві 1934 року.

„Матірна“ ОУН обмежилася до сякого-такого спогаду про 40-ліття маршу членів в Україну, і то вслід за німцями в 1941 р. як писав У. Самчук — автом у Київ, автом... Дивується, скільки бомбастики з приводу тих святкувань, а найбільш параднє те, що коли заспівали „Ще не вмерла Україна“, як про це писав звітодавець, то „всім здавалося, що вони вже в Україні“...

Ше годиться дещо декому пригадати, або взагалі

ПРО ДМИТРА ПАВЛИЧКА

„Літературна Україна“ з Києва, ч. 48 з 1981 р., пише про рекламиованого в „Хрестоматії укр. літератури ХХ ст.“ видання Шкільної Ради при УККА Дмитра Павличка: „Поезія Павличка утверджує високий кодекс комуністичної моралі“ — себто московсько-большевицької аморальності.

вияснити з приводу того „я не знат“ — про „розбрат“ в ОУН, і чи справді та „матірна“ ОУН заслуговує на таку претенсійну назуву?

Микола Климишин у своїй книжці „В поході до волі“ стверджує, що ОУН м. у 1940 р. створила нову організацію, бо крім „старої гвардії“, яку очолив З. Книш (автор книжки „Розбррат“), ніхто з членства ОУН до них не приступив. Там читаемо: „Довелося „старич гвардіїцям“ відчинити наростиж двері організаційні, та приймати кожного, хто скав „Хай живе Мельник, геть з Бандерою!“ Тому починають брати людей з веркшуць, або колишніх карпатських січовиків і вояків з тієї частини, що нею Сич командував на початку війни“. Був той сам ПУН, в якому рядив автор „Розбрата“ Книш. Стож і чи та „матірна“ ОУН, створена на швидку руку, з веркшуців і декого із січовиків в 1940 р., має моральну підставу святкувати золотий Ювілей ОУН?

Загально, відомий варшавський процес. Там виступали член тоді єдиної ОУН, як підсудні в процесі за вбивство польського міністра Перецького. Найважливіше, може, з того процесу: архів Сеника-Грибівського потрапив у руки польської поліції; архів передала польській поліції чеська поліція, зробивши обшук у приміщенні, де жив Сеник. Про архів Сеника пише згадуваний Климишин, один із п'ятьох, побіч Ст. Бандери, які були засуджені на смерть, а потім на досмертну тюрму.

Варшавський процес поставив перед очі світу огідну дійсність під чоботом польського окупанта, заставив українців взагалі, а членів ОУН зокрема до глибокої задуми. Сталається щось, що треба

було докорінно змінити. За багатьма провідними членами ОУН затріснулись тюремні ковані двері. Там якраз, за тюремними гратах, настав час на глибоку задуму над недотягненнями декого із провідного активу.

Неочікувало, неждано по п'ятьох роках монарствова Польща перестала існувати, і для невільників відчинилися в'язничні двері. Знову закипіла горяча праця. Настав час для перемін у структурі самої ОУН. Виринуто багато різних справ, які мусіли бути груповно перевірені і ратикально попагоджені. Серед найбільш некущих справ виринула справа архіву Сеника і справа Я. Барановського, проти якого видвинено дуже поважні закінчені снівиці з польською почтіцею. Найчільніші члени ОУН і зага і членства ОУН поставили вимоги усунення з ПУН двох людей: Сеника і Барановського. Та хоч якою нагляд-

ною була їх вина, тодішній голова ПУН полк. А. Мельник, під впливом осіб з найближчого оточення, вирішив тих двох осіб не усувати з ПУН.

З актів обвинувачення бачимо, наскільки матеріали архіву Сеника обтяжували поодиноких підсудних. Тому, пише Климишин, виринає сумна дійсність, чому заламався Малюца, чому зізнавав Підгайний і інші, бо про них було дуже докладно все описано в матеріалах архіву! Напр., підсудному Карпинцеві не трреба було і зізнавати (він спочатку мовчав), бо він був так „засипаний“, що польському прокуророві не були потрібні його зізнання взагалі.

Не були потрібні зізнання й інших підсудних, і Ст. Бандери також. Він під час усього слідства нічого не признався. Але в акті обвинувачення стоть ясно написане: „Взагалі, в світлі документів Сеника, — Лис-Баба-Бандера відіграв в Організації особливу важливу роль“.

З хвилиною, коли Степан Бандера відчув, що польська прокуратура добре поінформована та з яких джерел має ті інформації, — він почав говорити і вияснювати сирави, і робив опінію для ОУН, обвинувачуючи окупанта.

Ось що пише Клімчшин про себе. Він під час пе-
реслухань мовчав. Зі Сеником стрічався багато ра-
зів. Сеник хотів від нього точних даних: мимо нехіті
Клімчшина, Сеник таки дістав різні дані, які спи-
сав на карточці і для „комплету“ своєчасно поклав
до архіву.

Вже у в'язниці прийшов до Климишина прокурор Жеїнські і, показуючи ту картку, сказав: „Вже хіба тепер ви не будете відмовлятися від зізнань, чи дальше хочете мовчати?“

Годі висловити словами усі переживаний, які клекотали в души Климишинка. Іні писає: „Тому, що я беззастережно вірив у Прорід і був глибоко пере-коаний, що в нас „на горі“ самі найкращі з най-кращих, тож я міг затримати перед Жетінським кам'янистим спокій на своєму обличчі, хоч ця картка з записника Сеника хвилювата всю мою істоту“.

Коши вглибітися у ці справи, а в справу архіву зокрема, кожному мусить стати ясним, що це було каригідне недбальство зі сторони Сеника, з такою педантерією збирани матеріали так легковажно трактувати. Хіба Сеник не розумів, які страшні наслідки могли бути, коли б такі матеріали потрапили у поліційні руки? З другої сторони, годі зрозуміти байдужість полк. Мельника і других до такої драстич-

ної справи. Хай це вже по літах, але справедливість повинна була взяти верх.

Така ж справа з Барановським. Були і є зараз незбиті докази його, делікатно сказавши, співпраці з польською поліцією.

Як можна сьогодні, даруйте на слові, теревенити про якийсь „розкот“ чи „розбрат“? — треба усім балакунам наперед перевірити всі каригідні промахи. Не в площині якогось ідеологічного розходження; це є моральної натури каригідні промахи.

Знаємо, що Москва з Берліном тимчасово була замиритись, розпарцелювавши Польщу.

ОУН мусіла бути готова до чину на випадок вибуху війни між німцями і москалями.

ПУН і полк. Мельникік станули на становищі, що треба... виждати до кінця війни. Вже в подіях на Карпатській Україні виявився цілком інший підхід революціонерів ОУН — і ПУН з полк. Мельником. Це були дві інші ментальності, два цілком різні політичні світи.

Климишин подає, що на терені Krakova й ін. польських міст було зареєстрованих понад 10,000 членів СУН, які переходили у склад підготовку на випадок війни.

Непоступлива постава полк. Мельника і його прибічників довела, врешті-решт, до того, що маса націоналістичного активу домагалась і рішилась зорганізувати Революційний Провід ОУН і діяти, як почнеться війна „союзників“.

А тепер поставмо запит: що було б, коти б Революційний Прорід ОУН не проголосив у Львові відновлення української держави 30 червня 1941 року? — Таке відновлення проголосила маленька Литва, і то ще раніше, на тиждень, бо вже 23 червня 1941 р.

Ждати до кінця війни могли хіба квоті або мрій-
нічні. Перші тижні походу на Схід тих надлюдів
виявили їхню прогору.

От так вкіротці я зібрав ці справи, щоб ні тепер, ні в четвер ніхто не казав. Я того не знаю”

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — ЦЕ ГОЛСВНА ЕКОНОМІЧНА ПІДПОРА ДЛЯ ВЕЛИКОУПОЛІТИЧНОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН ЗО ЧЕРВНЯ У КЛІВЛЕНДІ

Для підготови урочистостей у Клівленді, Огайо, пов'язаних з 40-літтям Державотворчого Акту 30 червня 1941, був створений Ювілейний Комітет на чолі з головою Відділу ООЧСУ Миколою Поглідом.

Урочистості започатковано 21 червня відправами Богослужень у церквах великого Клівленду в на- міренні українського народу.

Святкування відбулося 27 червня в залі Свято-покровського релігійно-культурного центру. На свято численно зійшлося українське громадянство Клівленду, Парми, Акрону, Йонгставну, Кентону та Лорейну, гости з Канади і з Європи. Сцена була у- декорована ювілейними датами старанням найстар-шого члена Відділу ООЧСУ в Клівленді Степана Кавки.

За президіальним столом засіли Високопреподобні отці: д-р Глинка і диякон Луців з Понтифікальної Семінарії — обидва гости з Риму, парох церкви Св. Ап. Петра і Павла Михайло Ревнюк, парох церкви Св. Покрови д-р Іван Тилявський, парох церкви Св. Йосафата шамбелян Тимків, шановна го- стя з Європи, член проводу АБН Слава Стецько, конгресмен Джан Ашбрюк, голова Відділу УККА д-р Богдан Футей, голова Осередку СУМА д-р Богдан Чепак, від Джан Керал Ун-ту д-р Михайло Пап, від мейора Парми д-р Андрій Бойко, Микола Поглід і Лев Кусяка від Юв. Комітету.

Свято започатковано внесенням прапорів органі- зацій. Американський гімн вдспівали Люся Лещук, український гімн співали всі присутні. Текст Акту 30 червня прочитав заступник голови Ювілейного Комітету Лев Кусака.

Із змістовим вступним словом виступив голова Ю- вілейного Комітету Микола-Поглід. По тім голова відділу УККА у Клівленді д-р Богдан Футей за- читав Послання Патріярха Йосифа, видане тепер з нагоди Ювілею.

Д-р Богдан Чепак, вітаючи в двох мовах, зазна- чив, що Акт 30 червня був ще одним виявом праг- нення українського народу мати свою державу. Д-р Чепак представив головну бесідницю свята, члена Головного Проводу ОУН, члена ЦК АБН, гостя з Європи п-і мгр. Славу Стецько.

У своєму святковому слові бесідниця закликала присутніх забути, що вони перебувають далеко від України. Старайтесь, говорила гостя, бути достой- ними величі української нації, якою вона була в 1941 році. Тоді будувалось українське державне

життя, відкривались церкви, ми показали свою гід- ність належати до української нації. Український народ єдиний в Європі не відкликав проголошення своєї державності і кинув виклик тоталітарним велетням. У боротьбі за свою державу впали Чу- принка, Бандера, але народ живе. Це відзначив поет Симоненко, кажучи: „Народ мій вічно буде“. На геройці ОУН виростає нова генерація, яка устами Бадзя проголошує, що Україна має право на само- стійність. Юрій Шухевич не зрікся ідеї батька. Лук'яненко заявив, що навіть коли залишиться сам один з українців, буде боротись за Україну.

Будьмо достойними синами свого народу, чероя- народу, закликала прелегентка. Прирікаємо — ні на хвилину не перестаємо трудитись і віrimo, що доживемо до тієї хвилини, коли Україна буде са- mostiйna.

Д-р Богдан Футей представив Конгресмена Аш- брука та інших американських приятелів нашої зем- лі, які захищають інтереси України. Борцем за людські за національні права є Джан Ашбрюк. Здо- ровлячи українську громаду з її національним свя- том, конгресмен Ашбрюк виявив велике знання ін- тересів України та інших поневолених народів.

Представник мейора Парми д-р Андрій Бойко і представник мейора Клівленду п. Апостолюк зачи- тали проглямациї обох міст про День української незалежності. Обидва репрезентанти мейорів спо- вістили, що від тепер кожного року цього дня буде проголошений День української незалежності, з ви- віщенням українських прапорів на будинках міських рад обох міст.

Далі відбувся бенкет, розпочатий молитвою, яку сказав о. д-р Іван Тилявський. В часі бенкету від- булась концертова частина. Співав тенор Василь Мельничин з Франкфорту, Кентакі під форт. аком- піямент своєї доньки Андріяни. Молодий віртуоз гри на бандурі Марко Фаріон виконав у супроводі бандури чотири пісні. Бенкет закінчився молитвою, яку провів о. шамбелян Тимків.

Співом „Не пора“ закінчено офіційну частину. Далі до пізної ночі тривав баль при звуках оркестри „Кубань“ з Торонта. — І. Л.

„ВАША ДОПОМОГА В НАШІЙ БОРОТЬБІ —
НЕОЦІНИМА!“

Із листа з окупованої України

ДВОТИСЯЧНА КОЛОНА АНТИМОСКОВСЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ

НЮ ЙОРК (Л. П.) — Українці метрополітального Нью Йорку та околицьких міст, спільно з багатьма представниками АБН, масово й гідно відзначили в суботу 7 вересня 1981 р. 40-річчя віднови Української Державності Актом 30 червня 1941 року та спільно заявили Америці: „Росія — твій ворог” і Москві: „Геть з територій поневолених націй!”

Організовану з почину ОУВФронту антимосковську маніфестацію, в якій взяло участь також понад 300 осіб молоді, переважно з СУМ-А і частково з Пласт-у, показувано тричі, на каналі ч. 5 і на популярному телевізійному каналі ч. 2 о 7 та об 11 г. вечора та вранці 8. 11. Диктор-коментатор вірно передав ціль демонстрації: „Українці домагаються привернення їм державної незалежності та іншим народам. Гасло демонстрації — геть московський імперіалізм!” Також щоденник „Дейлі Ньюз”, журнал „Кенал-Мегезін” та ін. помістили відгуки і світлини з демонстрації, що була підготована Комітетом на чолі з заступником голови ГУ ОЧСУ проф. С. Вожаківським.

Маніфестація в обороні національних прав України розпочалась о 2-й г. по полудні перед будинком ОН, де зібрались маси людей, в тому з Філядельфії прибули 2 автобуси, також, із Ньюарку, з Гартфорду, з Пассейку. Біля підвищення стали працівники України, Литви, Туркестану, Білорусь, Національного Китаю, Кубинських Націоналістів, Естонії та ін. Американський гімн виконала солістка Світлана Вожаківська-Тонкошкур, голова Комітету маніфестації проф. С. Вожаківський офіційно відкрив першу частину, Всч. о. Іван Ткачук із УЦЧеркви прочитав молитву і поблагословив учасників на добре діло, інж. М. Шпонтак від ОУАКомітету, Відділ УККА в Нью Йорку, промовляв по-англійському до речників Народів АБН, а потім Роман Зварич, який провадив маніфестацію, запросив до слова конгресмена Маріо Біаджі.

Конгресмен М. Біаджі закликав українців та ін. народи не втомулюватися в змаганнях за права і державність, вимагати від Уряду ЗСА та ОН уваги до поневолених націй, виносити цю проблему ХХ століття на світовий форум так, як це роблять ірландці, частина батьківщини яких ще перебуває під владою Англії. Промовець назвав Росію ворогом свободи.

Запрошений до слова представник ОУВФронту ред. Володимир Мазур промовляв по-українському, ага-

дуючи Тараса Шевченка і його змагання за рідну хату-державу. Він спинився докладніше на державотворчому Акті з 30 червня 1941 року та важливих діях АБН, а звертаючись до молоді, підкреслив, що їй далі треба вести боротьбу за звільнення Юрія Шухевича й інших Нескорених та заститував слова ув'язненого Москвою робітника Л. Запорожця: „Хай не надіється Росія, що вона буде вічно топтати права народів!”

Потім відчитано листа сенатора Ал Амато із закликом до наполегливості в боротьбі проти проти московсько-большевицького ворога світу. Промовець д-р А. Лозинський говорив про значення Акту 30 червня 1941 р. англійською мовою — до численних представників народів АБН та американців. Між представниками АБН були також групи литовців, угорців, туркестанців, афганістанців у народних ношах. З відповідними антимосковськими транспарентами. Промовляли також від ПАБНА Пітер Ватинус, від Борців за волю Афганістану Лемер Янусі, від народів Туркестану — Абдулла Фахжа, від українців — ред. Богдан Гаргай та ін.

Майже двотисячна колона демонстрантів із транспарентами „Росія, геть у свої кордони!”, „Свободу Юрієві Шухевичу та іншим Нескореним”, „Хай живе вільна Куба!”, „Україна — непереможна!” та ін. попрямувала з площі ОН вулицями по-зимовому холодному Нью Йорку до будинкуsovєтської місії, де саме збирались совбuri та ікроїди на „свято” так зв. жовтневої революції, з допомогою якої Москва врятували свою імперію. Перед колонами демонстрантів їхало до 50 авт кавалькади з різними написами, які перед тим об'їхали, при ескорті поліції, десяток головних магістраль міста.

У той час, коли при 67-й вул. звучали обвинувачуючі Москву промови діячів різних народів, велика українська група віднесла доsovєтської місії Меморандум Поневолених Націй. Промовляли Р. Зварич, А. Прятка, угорець Орні Гока, Б. Футала мол., та ін. Молоденька сумівка Христина Чабанюк із Філядельфії дзвінко виголошувала перед мікрофоном різні гасла, які підхоплювали маса народу. Зорганізована молодь гукала, що вона хоче Брежнєва, але — мертвим. П-і Марта Кокольська-Степаняк та ін. пані співали до мікрофонів українських повстанських пісень, а з ними і маси демонстрантів. Особливо уро-

чисто лунав гимн „Ще не вмерла Україна“ та пісня „Не пора“, якою й закінчилась ця велелюдна маніфестація, що тривала від 2 г. до 5:30 вечора і яка показала, що для чесних синів і дочок України та інших поневолених народів слово „втома“ у боротьбі за рідні права, за прояснення політичного розуму Америки та за її зміцнення, як бастіону усіх вільноподібних народів — невідоме.

Політична коментаторка-диктор телевізійного каналу ч. 2 Мішель Марш, показуючи уривки з анти-московської демонстрації в Нью Йорку о 11-й г. вечора для мільйонів глядачів, сказала: „Медісон авеню не завжди є спокійною. Сьогодні маси українців демонстрували там в обороні національно-державного права України. Советська Росія домінує над Україною вже 64 роки. Українці домагаються свободи для України“.

Можемо сказати, що відзначування 40-ліття Акту 30 червня 1941 р. в Америці було гідно завершене цією великою маніфестацією українського й інших нескорених народів світу.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ЕЛІЗАБЕТІ

З рамени Громадського Комітету українських організацій Елізабету під протекторатом місц. Відділу УККА відбулася святкова Академія з нагоди 40-ліття Відновлення Української Державності, проголошеної Актом 30-го червня 1941-го року, в суботу 14-го листопада у просторії залі парафії св. Володимира, о 7-їй год. вечора. Після відсвітання американського гімну Академію відкрив коротким словом голова святкового Комітету Мирон Пінковський, який також проводив мистецькою частиною програми.

Глибокозмістовну промову про відновлення української державності виголосив гол. Осередку СУМА в Нью Йорку Корнель Василік. Згодом дівочий хор „Жайворонки“ Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки з Нью Йорку, під дир. Л. Стругацького і при акомп. Соці Шерег відспівав 4 пісні: „Живи Україно“ сл. Д. Луценка, муз. І. Шамо“ (солісти: Марійка Кінь і Галина Блага).

Коротку й добре опрацьовану промову в англійській мові виголосила Марійка Бокало, учителька парафіяльної школи св. Володимира та курсів українознавства. Відомий із виступів на різних імпрезах бандурист проф. Роман Левицький виконав на бандурі 2 пісні: „Пісня кобзаря із драми Т. Шевченка „Не-

вольник“, муз. М. Кропивницького і „Я не забуду місто Львів“ сл. і муз. Р. Левицького.

В другій частині програми виступив знову дівочий хор „Жайворонки“, співаючи п'ять пісень: „А мати ходить на курган“ сл. Д. Луценка, муз. А. Пашкевича, „Виростеш ти сину“ сл. В. Симоненка, муз. А. Пашкевича (солісти: Марійка Кінь і Галина Блага), „Ось день війни“ — пісня УПА, муз. М. Федорова, „Пісня про Київ“ сл. О. Ющенка, муз. М. Дремлюга (сольно Денис Магіярі) і „Вперед“ українська повстанська пісня, муз. обр. Р. Степаняка.

Виступ дівочого хару „Жайворонки“ з Нью Йорку — це неначе євшан-зілля для учасників академії. Чудові нові строї і добре згармонізований хор під умілою диригентурою проф. Л. Стругацького, зі знаменитими солістками і форт. супроводом Соці Шерег, дав чудовий концерт, якого давно не було в нашій громаді.

Накінець голова Громадського Комітету М. Пінський подякував усім виконавцям мистецької програми, а зокрема хорові „Жайворонки“ за їхню участь в академії, а учні парафіяльної школи св. Володимира в Елізабеті Леся і Андрій Янусь, вручили хорові „Жайворонки“ китицю квітів, як подяку за їхній чудовий виступ. Академію закінчено відспіванням Українського національного гімну.

Успіх Академії був великий, а це завдяки Громадському Комітетові, а зокрема 52-ому Осередкові ООЧСУ, який очолює Осип Янусь, та його активним членам Б. Голді, П. Дякову, М. Федецькому, і Й. Забаві, що взяли на себе велику частину праці і виконали її зразково.

Відзначення великої річниці 40-ліття відновлення Української Державності залишилось незабутнім спомином у буденному житті нашої громади.

Учасник

У 1982 ВІДЗНАЧАЄМО 40-ЛІТТЯ З ЧАСУ СТВОРЕННЯ ГЕРОЇЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ І 50-ЛІТТЯ ПОЧАТКУ МОСКОВСЬКОГО ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ.

УКРАЇНА ЗМАГАЄТЬСЯ І ЧЕКАЄ НАШОЇ ВСЕБІЧНОЇ ДОПОМОГИ!

ЗРАЗКОВО ВІДЗНАЧИЛИ АКТ 30 ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ

12-го липня по полуодні в Укшайнському Культурному Центрі у Воррені півтисячний збір святочної громади своєю присутністю і участю в програмі у відзначенні сорокових роковин проголошення відновлення української незалежності Актом 30-го Червня 1941 року у Львові ще раз потвердив своє зrozуміння і волю народу до самостійного державного життя.

Екзекутивною проклямацією з 18-го червня ц. р. губернатор стейту Мичиген Вілліям Г. Мілликен залишив громадян усіх національностей відзначити разом із українцями день 30-го червня — День проголошення Відновлення Української Незалежності.

Посадники міст: Дітройту — К. А. Янг; Воренну — П. Батс, Гемтремку — Р. Козарен, Дірборну — Й. О'рейлі, Еллен Парку — Ф. Лада, Стерлінг Гайтс — А. Добри та МекНамара — з Лівоні — окремими проклямаціями проголосили день 30-го червня 1981 року Днем Української Незалежності у своїх містах.

Американським гімном, відіграним на фортепіані Мартою Тарнавською, і відспіванням українського гімну усіми присутніми розпочато програму вечора. Вечір відкрив голова Ділового комітету Богдан Федорак. Молитву в наміренні українського народу показав о. Бернард Панчук, парох з Гемтремку. Акт проголошення Відновлення Української Держави прочитав В. Потапенко, Пастирський Лист Митрополита Кир Андрея Шептицького з дня 1-го липня 1941 року, в якому Великий Митрополит визнав головою Державного Правління України Ярослава Стецька, Архіпастирське Посланіє Владики Полікарпа, єпископа Луцького, та благословення єпископа Григорія Хомишина прочитали: М. Федорак, Л. Сірий, Н. Харкевич. Святкове слово виголосив Ярослав Стецько. Посадник міста Воррену П. Бате, висловивши признання Я. Стецькові як людині, що не побоялася в тяжких жорстоких обстановинах, в розпалі Другої світової війни виступити проти західних червоних московських ворожих військ, що ще плюндували Україну і брунатних німецьких, які наїздили, проголосив день 12-го липня 1981 року Днем Ярослава Стецька і вручив йому грамоту.

Після вечери У. Юрків прочитала привіт Патріарха і Кардинала Йосифа з дня 1-го червня цього року, який він закінчив словами: „Нехай відзначен-

ня цієї події (Акту 30-го червня 1941 р.) подасть нам єдність і єдиномисліє в бажанні бути вільним народом в сем'ї вільних народів на Божу славу“.

З привітами виступили: редактор Слава Стецько від Антибільшевицькою Бльоку Народів, конгресмен Бланчер, д-р Сасик від білорусів. У короткому слові д-р Сасик розказав, як він особисто чув проголошення відновлення Української Держави по радіо і який це мало вплив на формування його дальших політичних акцій для змагань у відновленні незалежності Білорусії.

На залі були представники об'єднання АБН. Д-р М. Климишин попросив Ярослава Стецька вручити жертвовавцям на фонд Оборони України грамоти подяки, які і було особисто вручено.

У мистецькій частині виступили: відомий оперний співак бас-баритон Андрій Добрянський, при фортепіановому акомпаніменті Романа Стецури і Капелі Бандуристок при Осередку СУМ-А ім. П. Орлика під диригентурою Петра Потапенка. Ансамбль Бандуристок звучав дуже добре.

Програмою вів мгр Нестор Щербій.

Після прочитання резолюцій, в яких стверджено волю українського народу до самостійного державного життя, молитвою, проведеною о. Биконцем, і відспіванням „Боже Великий“ закінчено гідно відсвятковані Роковини.

ВІШКІЛ ПАРТИЗАН НА КУБІ

Урядові чинники республіки Колюмбії знайшли докази на те, що уряд Куби школить партизан до Колюмбії та допомагає їм туди дістатися, а відтак підтримує їх усікими засобами у збройній боротьбі.

Кубинський амбасадор пробував оправдати Кубу заявив, що кубинський режим уважає своїм обов'язком допомогти усім лівим силам у їхній боротьбі за здобуття влади!

Після цього Колюмбія прогнала всіх кубинських дипломатів, а президент тієї країни заявив: „Відтепер Середня Америка і карібські країни є для Колюмбії першочерговою справою. Кубинський амбасадор сказав мені, що Куба є морально зобов'язана давати підтримку всім лівим партизанським силам. Для мене це не було оправданням, а звичайне признання до вини“.

40-ЛІТТЯ АКТУ 30-ГО ЧЕРВНЯ В ГЕМПСТЕДІ

42-й Відділ ООЧСУ в Гемпстеді є тією громадською організацією, яка постійно докладає найбільше зусиль, щоб українське національне життя на Лонг Айленді процвітало. Діяльність Відділу охоплює різні ділянки громадського життя: культурно-освітню, політичну, харкатативну і розвагову. Факт, що невелика українська громада тут дуже розкинена, ускладнює працю, але члени ОOЧСУ ще більше гарячуються до праці. Сильне почуття відповідальності за громадське життя, довір'я і підтримка громади стимулюють їхню активність.

Тільки в повакаційному часі, на протязі трох тижнів, заходами Відділу ОOЧСУ під протекторатом УККА відбулися дві імпозантні імпрези: 27 вересня — День Родини, а 18 жовтня — Свято Державності, для відзначення 40-ї річниці Акту 30-го червня 1941 р. Концерт Свята Державності попередили Служби Божі в намірені українського народу, які відправили: в УКЦ св. Володимира — о. Емілян Шараневич, в УАПЦ св. Михаїла — о. д-р Семен Гаюк.

Мистецька частина програми відбулася по полусліні в залі Центру УКЦ св. Володимира в Юніондел. Свято відкрила голова 42 Відділу ОOЧСУ мігр Катерина Мицьо, яка після привітання гостей, між іншим, сказала:

„Так склалось, що в нашій громаді ці святкування відбуваються в місяці жовтні, місяці в якому радість і смуток обнялись; місяці, коли наше славне козацтво святкувало Покрову; місяці, коли створилось новітнє козацтво — легендарна УПА, і місяці, в якому 22 роки тому згинув від кулі московського агента сл. п. Степан Бандера — Провідник ОУНр, яка була творцем Акту 30-го червня, спільно з народом”.

„Ми з'їхались також, щоб вшанувати пам'ять і схилити свої голови перед тими відомими і не зідомими державними мужами і звичайними людьми, котрі не заколисували себе наївно, що волю несуть в Україну із Заходу брунатні полки, а противно, нову наругу, нове поневолення і нову руїну. Тих, котрі мали візію і мужність бути творцями новітньої історії України, котрі своєю хоробрю поставою в ті жорсткі часи доказали, що „не родяться, а творяться герої, в борні за волю рідної землі”.

На заклик Голови Відділу присутні однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять всіх, які віддали своє життя за волю України.

Мистецькою частиною свята вміло провадив п. Петро Шанайда.

Головну доповідь виголосив прекрасною українською мовою молодий громадський діяч, Голова КУ СУМА д-р Аскольд Лозинський. Талановитий доповідач цитував духовних отців, українських і не раїнських письменників і поетів, журналістів і політиків так минулого як і сучасного часу. Він зробив глибоку історичну аналізу стремлінь до волі поневоленої, але свідомої нації, в тому і української, яка не може дозволити собі на люксус спокійно приглядатися до світових подій, а навпаки, вона мусить бути в стані постійної готовості, а у випадку світових потрясень робить все можливе, щоб скинути чуже ярмо і збудувати вільне державне життя. Д-р А. Лозинський говорив про історичне значення Акту 30-го червня в світлі тягlosti боротьби українського народу, як рівнож про рівень національної свідомості його творців, які вже не домагались автономії чи федерації, а проголосили відновлення Української Держави.

Мистецька частина свята, в якій брало участь до 70 молодих учасників, була добре обдумана і знаменно виконана. Спільна рецитация „Монтаж з творів поетів — упівців добре виконання дітьми Школи Українознавства з солістом Адріяном Каратницьким, впровадила слухачів в цей період української історії, якої сторінки записувались під час Другої світової війни. Поема „Марена“ Марка Боєслава, в знаменитому виконанні Данусі Качмарки, зворушила присутніх до сліз. „Вічний Революціонер“ — Івана Франка, з великим чуттям виконала учениця Студії Мистецького Слова Ліді Крушельницької — Мотря Мац.

Виступ місцевої танцювальної групи „Скоморхи“ під мистецьким кер. Роми Прийми-Богачевської присутні прийняли з ентузіазмом. Це гордість нашої громади. Найбільшою атракцією свята був виступ „Жайворонків“ — дівочого хору при Осередку СУМ у Нью Йорку, під дир. Лева Стругацького, акомпаніювала Соня Шерег: понад 40 молодих дівочих постатьей, у прекрасних вишиваних сукнях. Програму хору заповідав виховник молоді, довголітній голова Осередку СУМ і спікун „Жайворонків“ Корнелій Василік. По залі понеслись слова і мелодії чудових українських пісень, які присутні приймали із захопленням. Під кінець двоє дітей піднесло хорові ко-

У ВІНДЗОРІ ВІДЗНАЧЕНО 40-ЛІТТЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Українська патріотична громада міста й околиць Віндзору (Онтаріо, Конада) успішно відзначила 40-ву річницю відновлення української держави Актом 30 червня 1941.

Найбільша заслуга в успіхові імпрези належить здібному на провідницькі прикмети п. Петрові Міцакові. Під його кер. діяв Діловий Комітет, що включав Петра В. Криворука (містоголова), Петра Криворука (секретаря), і Олексу Савчинського (фінансовий) та мав ще чрупу референтів: Я. Тінівський, Н. Маціборка, В. Гранишин та пані М. Цікало, А. Влох і К. Біланич. Комітет подбав про формування Почесного Комітету, до якого увійшли: Кирил Ісидор Борецький (єпарх УКЦ), о. прот. В. Метулинський (настоятель УПЦ св. Володимира у Віндзорі), о. Е. Галицький (парох УКЦ), федеральний міністер Канади Джін Вілен, посадник Віндзору Б. Вікс, д-р Р. Малащук, д-р М. Климишин і Й. Яворський (голова КУК, Віндзор).

Свято відбулося на „Українському Селі“ в Емгерстбургу, біля Віндзору, 23- серпня 1981 р. Програму попердила Служба Божа, яку відправили оо. Е. Галицький і Сілек (словак). окремі молитви-пісні виконала під час Служби Божої оркестра „Батурин“ з Осередку СУМ у Торонті під мист. керівництвом маестра Василя Кардаша. Отець Галицький, який недавно прибув з Бразилії, прочитав „Пастирський Лист“ митрополита Андрея Шептицького, виданий 1-го липня 1941 р.

Після обідньої перерви свято відкрив п. Петро

шик квітів, а захоплена публіка встанням з місць дякувала дорогим гостям за чудовий виступ.

Великою несподіванкою для всіх була присутність на концерті вперше в нашій громаді 19 братчиків і їхнього опікуна о. Максима, з монастиря Отців Василіян у Глен Кові. За це належиться признання організаторам свята, які не тільки запросили їх, але також зорганізували для них транспорт.

Цю вдалу небуденну імпрезу, в якій взяло участь понад 200 людей, закінчено відспіванням національного гимну.

Присутні ще довго ділились враженнями при каві й солодкім, які приготувала Жіноча Реф. п-і Оксана Ільницька.

Вурян

Міцак і запросив на трибуну почесну призидію, між якими були Джін Вілен, федеральний міністер хліборобства, д-р Микола Климишин, провідник Північної Похідної Групи ОУН 1941 р. і член Онт. парламенту Біл Рай. Після того, оркестра відіграла канадський і український славні, прапороносці поставили прапори, а всі віддали однохвілинною мовчанкою під звук сурми шану поляглим Борцям.

На черзі були привіти: телеграма від голови Проводу ОУН п. Ярослава Стецька, усні — від федерального міністра Вілена і члена Онтарійського парламенту Біла Рая, д-ра М. Климишина і голови Відділу КУК Й. Яворського.

Святкове слово виголосив д-р Анатоль Бедрій, який підкреслив, що кожна нація хоче і мусить мати свою власну національну державу. Тоді, коли народ втратив власну державність, то боротьба за їх відновлення мусить бути найважливішою ціллю визвольних змагань. Після актів 22-го січня 1918 і 1919 років концепція соборної суверенної держави стала центральною ідеєю української політики. Саме тому дуже важливим відзначенням є 40-ліття останньої української держави, створеної актом 30-го червня 1941 р. Д-р Бедрій завважив, що вороги й всякі противники української держави або замовчують цю останню українську державу, або згадують лише сам Акт 30-го червня 1941 р. і твердять, що зразу німці здушили в зародку творення держави, і тому нібито її взагалі не було. Але факти протилежні, бо голову УДП п. Я. Стецька німці заарештували щойно після 12 днів його урядування, а окремі ділянки цієї держави функціонували до половини вересня 1941 р. Згодом цю державність продовжували збройне підпілля ОУН, УПА і УГВР аж до 50-их років.

Потім голова Осередку СУМ, П. В. Криворук поінформував англомовних гостей про державу 1941 р. ядерно зібраними фактами.

Мистецьку частину розпочала оркестра „Батурин“ бравурним маршем „Гармати вперед“, за яким слідували ряд інших інструментальних точок. На зміну виступив танцювальний ансамбль „Гомін України“ з Детройту (Мічіген, ЗСА) під мист. керівництвом п-і Й. В. Драгінди-Кульчицької, а оркестра відіграла концерт маршів, попурі з опери І. Котляревського „Наталя Полтавка“, муз. В. Лисенка.

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗО-РІЧЧЯ 11-ГО ВІДДІЛУ ОЧСУ ТА ОСЕРЕДКУ СУМ В ЙОНКЕРСІ

Праця кожної еміграції, а в тому і української у ЗСА від початку її існування була відбиткою того, що діялося в Україні. Політичні рухи і партії, які постали там, знаходили тут своїх прихильників. Так було після Першої світової війни, а коли прийшли часи другої світової війни і вістки з України сюди майже не приходили, то важко було реагувати на те, що в Україні відбувалося. Коли ж удавалося дістати деякі вістки про стан в Україні, то українські патріоти заснували Організацію Оборони Чотирьох Свобід України в 1946 р. і майже в тому самому часі ентузіясти молодшого віку відновили Спілку Української Молоді.

З приїздом нової еміграції до ЗСА, ОЧСУ почала розвиватись і поширюватись на місцях нових поселенців. В 1950 році почала свою діяльність в ЗСА Спілка Української Молоді (СУМ).

Ці ідейні одиниці, які опинилися з Йонкерсі біля великого Нью Йорку, не залишилися позаду і організували Відділ ОЧСУ а потім Осередок СУМ, якому дали назву ім. 30-го Червня 1941 р., бо немає нічого в сучасному, що не мало б свого коріння в чинулому.

Праця цих двох організацій, ОЧСУ і СУМ, які є складовими частинами Організації українського

Концерт оркестри „Батурин“ захопив публіку: маєстрові Василеві Кардашеві та оркестрі люди зробили овациї. Ще і ще раз доцільно визначувати цю величезну виховно-патріотичну роботу, що її довгими роками виконують торонтські сумівські ансамблі під керівництвом міс. Василя Кардаша, чого де-хто з них, які повинні бути свідомі цього, здається ще не розуміють.

Свято закрив Петро Мицак, подякувавши виконавцям та чисельно зібраний громаді, що прибула в майже рекордовому числі понад 400 осіб. Діловий Комітет подбав про друковані програмки та розповсюдив кілька тисяч летючок.

А. В. Б.

— ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ
НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?

візвольного Фронту, які постали в 1950 році, це не що інше як продовження боротьби в іншій формі, як дальнє вмагання за утвердження і остаточну реалізацію ідеї АКТУ 30 ЧЕРВНЯ 1941 в Львові.

Ще в 1980 році із представників уперах цих двох організацій створено Комітет, який очолив тодішній голова Осередку СУМ Мирослав Футала.

В неділю, 11-го жовтня, відбулася Служба Божа в українській католицькій церкві св. Михаїла. Служба Божа в наміренні членів, а після Служби Божої відслужена панаахида за тих, що відійшли у вічність.

Відзначення 30-річчя відбулося в суботу, 17-го жовтня 1981 в замі Дому СУМ. Тому що в нас вже ввійшло в традицію, що того році відзначування відбувається у формі бенкетів, то й у нас відзначено в цей сам спосіб.

Бенкет відкрив голова Комітету Мирослав Футала, молитву та благословення божих дарів провів о. шамб. Петро Федорчук, а господарями вечора були Наталія Невмержицька та Мирослав Климко. Від Головної управи ОЧСУ промовляв голова Лев Футала, від Центральної управи СУМ міс. Евген Гановський, від Крайової управи СУМ д-р Аскольд Лозинський. Присутні були також представники деяких позамісцевих Відділів ОЧСУ та Осередків СУМ. Від Кр. управи ТУСМ склав привіт Ігор Зварич.

Мейор міста Йонкерсу Джеральд Лор зложив привітання та вручив окремі проклямациі обидвом організаціям, це саме зробив голова повіту Вестчестер Алфред Дел Белло. Присутні широко вітали стейтового сенатора і великого нашого приятеля Джана Фліна. Із словом виступив також представник асоціації молоді повіту Вестчестер Еліот Даєримпл. Про працю Відділу ОЧСУ говорив голова Відділу Богдан Вітюк. Про початки та працю з молоддю і серед української громади говорив голова Осередку СУМ Михайло Бурчак.

Окремо відзначені були ті члени Осередку, які вложили і вкладають багато праці, окремими грамотами, які на пропозицію управи признала Крайова управа СУМ і вручив їх голова Крайової управи д-р Аскольд Лозинський, також деяким членам голова вручив відзнаки 2-го ступня, також вручено грамоти від Управи Осередку.

З нагоди 30-річчя управа Осередку СУМ видала окрему книжку, в якій хронологічно представлена праця Осередку. Головним редактором був Дмитро Мотрук, а мову справляла п-і Валентина Юрченко. В мистецькій частині виступили: танцювальна група Осередку СУМ „Карпати“ — старшого юнацтва під управою Володимира Уздейчука. Світляна Вожаківська-Тонкошкур — співачка при фортепіяні.

Милою несподіванкою був перший виступ мішаного хору Осередку СУМ під ор. Оксани Ференц-Макаренко в супроводі Оксани Футали. Хор, що існує з 1980 року, є новим здобутком Осередку СУМ.

М. К.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 51 ВІДДІЛУ ООЧСУ

Відбулися 5-го квітня 1981 р., в приміщенні Церковної зали в Озон Парку при 97-авеню та 87-вул., були з черги шостими. Взяло участь 26 членів та два гості і делегат з Головної Управи ООЧСУ.

Збори відкрив голова друг Микола Вітенко, подавши порядок нарад, та попросив о. крил. Л. Мудрого провести вступну молитву, по якій попросив до президіального стола о. крил. Л. Мудрого, делегата Головної Управи ООЧСУ друга Богдана Качора, та друга зі сусіднього 41-го Відділу ООЧСУ друга Петра Польного.

Зборами провадила президія в складі проф. Романа Мізура і секретаря Михайла Білейчука. Вибрано на внесок друга І. Безубяка номінаційну комісію в складі друзів: Василь Босак, Омелян Варинова та Ярослав Олійник.

За діяльність управи звітували: секретар друг Василь Сметанюк, скарбник друг Василь Скомський, а загальну оцінку по працю Відділу дав голова Відділу друг Микола Вітенко. Зі звітів ми довідались про стан Відділу. Відрядним явищем було зорганізування при Відділі Жіночої Секції, що було дуже корисним для пожвавлення праці.

Наш Відділ і в цьому році перепровадив збірки: на писанку ООЧСУ, пресовий фонд „Вісника“, коляду на Визвольний Фонд ОУН, яка в цьому році побила всі рекорди.

У звітовому році уряджено товариську-зустріч та забаву з танцями.

У відношенні до Головної Управи ООЧСУ відділ

був точним виконавцем всіх її доручень. У ідеологічній частині відзначено панаходою і святочною академію 30-тиріччя геройської смерти ген. хор. Т. Чупринки.

Крім того панаходою відзначено річницю смерті Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери.

51-й Відділ ООЧСУ є найбільше рухливою і діяльною організацією на терені Озон Парку. Звіти Управи на внесок контр. комісії прийнято одноголосно до затверджуючого відома, та висловлено признання на руки голови друга Миколи Вітенка подяку за їхню працю.

Нову Управу у складі 17 осіб очолив вже пораз шостий наш невтомний друг Микола Вітенко. Збори вітав від парохії в Озон Парку о. крил. Л. Мудрий, від Головної Управи ООЧСУ Богдан Качор, а від 40-го Відділу ООЧСУ друг Петро Польний. Ці збори закінчено відспіванням „Не пора“.

Михайло Білейчук

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В ПОЛЬЩІ

Користуючись відносною свободою у Польщі, у зв'язку з виступом 10 мільйонів членів профспілки „Солідарності“ на чолі з Лехом Валінсою, українські студенти створили спілку Українських Студентів. Однак, польська комуністична преса не містить про них даних. Вільна преса „Солідарності“ повідомила також про створення білоруських і литовських товариств та що ком. уряд відмовляється їх усіх офіційно зареєструвати.

В Австрії вже є понад 100 переважно молодих українців і українок із Польщі, здебільшого лемків, які чекають права на еміграцію до Америки, про що дбає ЗУАДК у Філадельфії.

ЖИДІВСЬКА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ

У Тель-Авіві вийшла цікава і вартісна книжка Дори Фукс під наголовком „Озірна“, про події під час Другої світової війни в Україні. Дору Фукс урятували від смерті з рук Гестапо українці у Озірній, п-во Василівські, п-і Колянковська та інші, перевховуючи її і годуючи після втечі з концтабору-гетта у Зборові.

Книжка „Озірна“ є мистецьким твором, а також важливим документом з нової історії українсько-жидівських стосунків.

ІЗ ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ УККА

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА ПАССЕЙК — БЕРГЕН ПОВІТУ

В українській Централі в Пассейку, Н. Дж., відбулися Загальні Збори Відділу УККА Пассейк — Берген повіту, які відкрив голова Відділу адв. К. Ваньо та привітав присутніх платників Національного Датку і представників наступних організацій: Української Кредитівки „Самопоміч“, Організації Оборони Лемківщини, ОДВУ, ООЧСУ, СУМА, Пластву, УНС Від. 42, Української Централі, СУА Від. 70, Українського Народного Дому та Відділу „Самопоміч“. Для провадження Зборів вибрано Президію в складі: мгр. І. Буртик — голова та п. Р. Микита — секретар.

Після прийняття порядку нарад та протоколу з попередніх Загальних Зборів приступлено до звітувань. Голова Відділу у вичерпному звіті представив велику і успішну працю, проведену всіма членами Управи протягом звітового року. Він ствердив, що найбільше зусилля було присвячено зовнішнім зв'язкам, не забуваючи при цьому вимог і потреб культурного життя нашої громади. П-і І. Халупа, заст. голови і секретар Відділу, доповнила звіт голови про працю на зовнішньому відтинку та про висилку двох тисяч листів в обороні нескорених братів в Україні.

П. І. Блиха звітував про збірку на Національний Фонд, яка цього року, мимо різних перешкод, була більш успішною чим минулого року.

Присутні висловили признання і подяку устуваючій Управі, а в першу чергу голові адв. К. Ваньові за їх відану і жертвенну працю. Дальше дискутанти порушили низку справ для посилення праці нашої громади, а також справу 13 Конгресу УККА. Збори одноголосно схвалили резолюцію. Найголовніші точки, які відзеркалюють думки і бажання нашої зорганізованої громади, є наступні:

„Ми, представники місцевих українських організацій і платники Національного Датку, зібрані на Загальних Зборах Відділу УККА Пассейк — Берген повіту, Н. Дж., заявляємо нашу повну моральну та матеріальну піддержку вибраному на 13 Конгресі Проводові УККА в його невтомній праці на користь країни, якої ми є громадянами, та українського поневоленого народу.

Просимо Головну Управу УККА докласти всіх

старањ та всіх можливих засобів, щоби привернути єдність і співпрацю всіх українських організацій в системі УККА. Закликаємо всі українські організації, котрі з будь-яких причин не є в системі УККА, негайно включитись до спільної праці. Тим ми заманіфестуємо національні права Українського Народу, свідомі того, що тільки спільними силами зможемо ефективно допомогти нашому Народові у його боротьбі за Самостійну Соборну Українську Державу“.

Після схвалення резолюції на пропозицію голови Контрольної Комісії мгр. І. Буртика уділено абсолюторію уступаючій Управі. Член Номінаційної Комісії п. І. Іванків запропонував склад нової Управи у наступному складі: голова — адв. К. Ваньо, заст. голови — мгр. І. Буртик, члени Управи — п-і М. Дупляж, п-і І. Халупа, інж. В. Бакалець, п-а І. Андрух, інж. В. Рудакевич, п. С. Покора і п. С. Вірстюк. Збирщики Національного Датку: пп. І. Блиха, С. Покора, М. Савчин, Ф. В. Андрух. Контрольна Комісія: пп. Ф. Вірстюк, І. Хомко та І. Чучак.

Нову Управу вибрано одноголосно.

Загальні Збори закінчено відспіванням Національного Гімну.

Президія Зборів:

Мгр. Іван Буртик (голова)
Роман Микита (секретар)

НОВА АДРЕСА УНПОМОЧІ

Від 15 жовтня 1981 року Головна Канцелярія УНПомочі міститься під адресою: 925 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622.

Телефон: (312) 342-5102 або 342-5103.

Почавши від дня 15-го жовтня ц. р. всю пошту просимо слати на вище подану адресу нового осідку Української Помочі в Чікаго, Ілліной.

Адреса Представництва УНПомочі в Канаді, у Торонті — незмінна.

СПРАВЖНЯ СВОБОДА І СПРАВЖНЄ ЩАСТЬЯ
ПРИЙДЕ ЛИШЕ ТОДІ, КОЛИ ВІЗВОЛІТЬСЯ МОЯ
БАТЬКІВЩИНА УКРАЇНА, —

Іван Кандиба, політв'язень Москви

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

Зена Матла-Рихтицька

БОГДАН ЛЕПКИЙ І МИ

Альманах „Гомону України“ в історичному календарі коротко інформував, що 21 липня 1941 р. помер письменник Богдан Лепкий.

Письменник Богдан Лепкий. Що про нього знає наше суспільство? Це той, хто написав про Мазепу, правда. І на цьому кінець. Майже ніхто не знає, що був також визначним поетом, якось це не вклалося широко і голосно у свідомість суспільства. Поетів бо в нас багато, як у кожного страждалого народу, що в поезії шукає відпочинку, рятунку і надії на краще майбутнє.

Несправді ж тепер, чим для нас важливий Богдан Лепкий? На мою скромну думку, то таки своєю тетралогією про гетьмана Іванна Мазепу. Цей великий твір став завершенням його життя і цим твором він підняв гетьмана Мазепу на п'едестал символіки боротьби українського народу за волю і самостійність.

Народився Богдан Лепкий на українському Полтісі і тихий, мрійний спокій цієї частини української землі став його душою, його натурою. Все своє життя отісля він перейшов тихо і без велико-го розголосу, і коли помер три тижні після проголошення відновлення української держави в 1941 році, стихія і буревій цих драматичних часів затмили вістку про його смерть так, що вона тільки слабим гомоном відбилася в українській свідомості. Не залишив по собі такого заповіту, як Шевченко, і не висловлював він таких патких, міцних слів; над його душою панував спокій і тиха краса Полтіс-я, не гарячий степ Козаччини і Наддніпрянщини.

У Бережанах, в Галичині, Богдан Лепкий закінчив середню освіту і доля повела його на Захід, через Львів, до Krakova і Відня. Хоч брав активну участь в українському житті, але його натура не винесла його на чоло подій, — залишився ліриком в поетичній творчості і у своїх діях. Накінець поселився в Krakovі і там і залишився.

Довго носився він з думками написати твір про Мазепу, як стало відомо з його переписки того часу із його студій історичного минулого України та її сусідів. Хоча лірик, він жив Україною все своє

життя, і варто зачитувати уривок його вірша, написаного ще 1911 року, під наголовком „Мій спів“. Вірш повний туги за кращим завтра, туги за про-явом сили духа і сили національної:

...Велика пісня давніх днів,
Мов дзвони з-під могил,
Мов брязк окрілених мечів,
Мов предків зойк, мов крик дідів:
— Добудьте решти сил!

Добудьте сили, бо Господь вість,
Чи ще далекий день,
Що злий за злочин відповість,
Що згине кривда, щезне злість,
Настане правди день! —

А в поезії „Голос надії“ Лепкий — поет пише так:

...Не підем ми — прийдуть вони,
Таке вже в світі право...
Як сталь гартується в огні,
Так ти нас, воле, розогни,
Веди, веди нас, славо!

Богдан Лепкий-письменник, вклав героєві свого найбільшого твору, гетьманові Мазепі, в уста такі слова перед полтавським боєм, у розмові з полковником Войнаровським: „У Понятовського як мало людей, а він не хитається і не чути, щоб котрий із його поляків перейшов до царя, а порахуйте, кілько наас було у Гірках, а кілько є тепер. Не ворог нам страшний, панове, а затрата лицарської і громадської чести, без якої жадному народові вольним не бути“. Ми не знаємо, чи справді так висловився гетьман Іван Мазепа, але ми знаємо, що так висловився письменник Богдан Лепкий і призадумаймось на мить, чи це не пророчі слова?. Він написав їх ще перед 1926-им роком, коли з'явилася його тетралогія і коли вільна українська преса в Західній Україні про неї заговорила, як ось наприклад часопис „Діло“ в числі від 2 листопаду 1926 року: „Нарешті маємо цікаву літературно написану, передуману, запальну історичну повість — такий є щирій оклик кожного, хто прочитав перші три томи трилогії „Мазепи“...

В розмові короля Карла XII-го з одним з його генералів, Левенгавптом, лунають такі слова про Україну: „...І ночі тут (тобто в Україні) якісь такі дивні, мрійливі, що не хочеться спати. Гарний край, правда?“ На це генерал Левенгавпт: „Гарний та ненаслівний“. У відповідь тоді король: „Багато тут душі, думки, мрії, поезії, а москалі бездушною силою ідуть. Матерія духа побідити хоче. Мені хотілося б посодити духові у боротьбі з тупою, фізичною силою. Скільки духов в тім старіку, Мазепі! Мимо своїх літ, він молодий, він до смерти молодиком останеться!“

Справді, годі краще віддати суть російського наїду на Україну і вічну молодість нашої батьківщини. Вже наприкінці твору, перед самим полтавським боєм, сотник Мручко описує здобуття Запорізької Січі російським генералом Яковлевим: „І була б Січ віднерла Москву, коли б не зрада... Зрадив таки наш чоловік, Гнат Галаган...“

Оце ї інша суть української долі, що в'ється підлою ниткою через нашу історію чи не до сучасного часу. В українській літературі це явище проявляється згідно з історичним записом. Дивно тільки і болюче, що до сьогодні українцям не вдалося викорінити це національне лихо з-поміж нас, яке може не так заважило на самій нашій історії, як на нашій національній свідомості, на цій проклятій непевності, яку ми завжди переживаємо і якої інстинктивно лякаємося, знаючи, що десь хтось зрадить нашу національну ідею, з тамає наш національний фронт і пошукає ласки, нагород та похвали у нашого ворога — на лихо своєму власному народові.

Додаймо тут слова того ж сотника Мручка в кінці твору: „Били ми, били й нас, а таки побіда перед нами!“.

У цьому відношенні ми повністю з духом письменника. Ми бо віримо, як і він вірив, що український національний дух переможе. Вистачить тільки пригадати, як у 1942 році у Львові, наприкінці вистави „Батурин“, інспонізованої на підставі твору Лепкого Володимиром Блавацьким, тисячі схвильовано спостерігали українського хлопчуна, що у світлі сходячого сонця підіймав залишену після бою з роїнами козацьку шаблю... Це був поклон всіх нас духові і талантові великого письменника — Богдана Лепкого.

ЦІННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

AN INTRODUCTION TO UKRAINIAN HISTORY: Volume I: ANCIENT AND KIEV-AN-GALICIAN UKRAINE-RUS' by Nicholas L. Fr.- Chirovsky, Seton Hall University. New York, Philosophical Library, c1981. 347p. ill., maps. 24cm. Index. (Bibliography: p. 333-338).

Нарешті українська студіюча молодь та англомовний світ з пояззою праці проф. Миколи Чирковського дісталі об'єктивну й джерельну Могулу.

Автор доклав старань написати нові, такі необхідні, підручники чи монографії з історії України, як цей перший том перед нами, а другий вже зданий до друку. Погрізна, однак, запорука що нашими фінансами ми допоможемо виданню й завершенню такого посібника, як „Історія України“ англійською мовою. Автор має в плані в наступних роках видати й третій том для охоплення майже двотисячоліття історії Руси-України. Слід жому побажати успішно закінчити цей великий задум!

Перший том охоплює „Ізиву й Києво-Галицьку Русь-Україну“, до якої має притенсію біла і червона Москва. Після спису території України з геополітичного аспекту, подана періодизація історії України у відрібному наслітенні, як Грушевський (щодо московських антинаукових тверджен), підтверджуючи її документальними доказами та добірною бібліографією, з об'єктивним наслітленням. Автор слушно підкреслює соціально-економічний розвиток України й Москви, як такі, що йшли відмінними шляхами, а не як Москва твердить, „був спільній трьом слов'янським народам“: москалів, нам та білорусів.

Перша частина праці, з чотирма розділами, докладно зупиняється на питаннях старовини та початків походження історії Руси-України, від передісторичних часів, альтів, грецьких колоній та слов'янських племен, які заселювали території України в той час.

Друга частина праці охоплює Київсько-Галицьку Добу, в одинадцятьох розділах. Автор задокументував її манами й бібліографією (стор. 333-338), як також індексом.

Друга частина праці (стор 103-331) це доказливе наслітлення історичних подій росту й занепаду Києва, князів Святослава, Володимира, Ярослава, Мономаха, роздріблення київської держави й монгольсько-татарську навалу, що поклали кінець цій державі. Шостий розділ охоплює Галицьке та Галицько-Волинське Князівство з князями Романом, Данилом і Васильком. В реніті розділів автор зупиняється над структурою держави, правним порядком, адміністрацією, правліннями й допомагаючими князеві вельможами, народом, військовою організацією, духовним і культурним життям, включно з прийняттям християнства, культурним розвитком, літературою, архітектурою, мальтством, музикою й театром. У дев'ятім розділі зупиняється над аналізом „Руської Правди“, в десятім над економічним життям, індустрією й торгом, а в останнім одинадцятім — купецтвом і фінансовою гospодаркою.

Праця застуговує на поширення серед чужинців.

Д-р Ол. Соколишин, стар. бібліотекар.

I. Левадний

ПОЕТ І ВОЯК

У 60-ліття смерти Григорія Чупринки

Талановитий український поет Григорій Чупринка, визначний майстер вірша, що переніс на український ґрунт кращі осяги західноєвропейської модерної поезії, великий патріот, що кохався на Українській старовині, носив у серці згадки про давню козацьку славу, мріяв про її повернення і про те, що рідний край незабаром „буде вільний як колись“, впродовж цілого свого творчого шляху проніс цю любов до України і бажання її служити.

Перейнята від батьків незалежна вдача, готовість боронити честь свого народу зміцніла в Чупринки з раннього дитинства. Підлітком вступивши в гімназію, він відчув там великолітературний дух, яким було пройнято все навчання, боляче сприймав книжин і насмішки зного українського походження і зареагував на них дуже гостро, так що змушеній був через те опустити гімназію. Тричі міняв він місце навчання, але скрізь повторювалось це саме. Тому Чупринка, так і не здобувши середньої освіти, приневолений був повернутись додому на село, затаївши гнів проти тих, які навіть навчальні заклади перетворили на розсадник шовінізму, царепочитання і русифікації.

І коли вибухли буряні події революції 1905 року і по Україні поширився потужний національно-визвольний рух, Чуприка поспішив зайняти своє місце серед тих, що боролись. Твердим кроком ішов він на мітингах, відвідував народні віча, врешті став керівником революційної організації цілого Остерського повіту. Поразка революції приносить йому ув'язнення і за тюремними гратах він починає складати свої перші вірші.

З визволенням із в'язниці Чупринка мусить оселитись у Києві, бо на рідній Остеришині він вважається небезпечним ворохобником і не може там перебувати.

В Києві Чупринка віддається поетичній творчості, відвідує сходини місцевих українських поетів, вивчає здобутки модерної французької поезії.

Свій сумний настрій з-приводу невдалого кінця змагань за волю висловлює він у своїх поезіях.

Ти бачиш, як жалібно кобза гуде,
Аж стогні з грудей вириває,
І в голову думка невтішно іде

І мрію веселу вбиває.

Проте Чупринка не втрачає присутності духа. Він певний, що внедовзі нарід знову встане до боротьби і досягне своєї мети:

Знов бачиш і віриш, що все пролетить,
Шо ти перебореш недолю;
Знов полум'я волі так близько мигтить
І тішишся сам ти собою.

Чупринка невпинно працює на поетичному полі. Одна за одною виходять його збірки віршів: „Огнєцвіт“, „Метеор“, „Ураган“, „Білий гарп“, „Сон-Трава“, „Контрасти“.

Чарівному рідному краєві, такому веселому і рівночасно такому сумному, присвячує Чупринка свої кращі поезії, висловлює незламну віру, що його рідний край не тільки в мріях, а і наяву буде вільний.

Поезії Чупринки оповіті журбою з приводу поразки у визвольній боротьбі. Під впливом Шарля Бодлера та інших західноєвропейських модерністів поет вдається до народної мітології, пише про темні ночі, про тихі клодовища, цвіт папороті, сон-траву, квітку з огнєвітом, яка має принести щастя.

Ролю поета Чупринка розглядає, як співця рідного краю та його волі:

Не коханок чорнооких,
Запалитељок серлець,
Я співець степів широких,
Краю рідного співець.

У великий поемі „Байда“ виспівує Чупринка засновника Запорізької Січі.

Роки війни, щоб не бути мобілізованим до війська, перебуває Чупринка на Чернігівщині у Трубчевському літніківстві, що виконувало військові замовлення. Працюючи там діловодом, він врятувався від чужого фронту.

Радісно зустрічає Чупринка революцію 1917 року, переїздить до Києва, в піднесених віршах вітає свою відроджену батьківщину, виспівує волю на Україні, рівність усіх людей:

Тепер для нашого суспільства
Сіяє сонечко із мли.
Часи ж великого насильства
Ми не самі перемогли.
В серягах і вдячність і пошана

Алла Косовська

РІЗДВЯНА ВІЗІЯ

Чую я голос віщий:
 „Тихо, вродиль Дитина!
 Чвари покиньте відвічні
 В цю урочисту хвилину.
 Тихо, вродився Спаситель
 В хижі убогий, старій.
 Люди, Йому принесіте
 Царські дари:
 Мудrosti ладан пахучий,
 Миро соборної згоди,
 Злото любови некучої
 До свого народу!“
 Чую я, спів прочистий
 З неба осяйного лине:
 „Лізі в'клочім'ється Пречистій —
 Матері Україні!
 Люди, щасливі ви низі,
 Слава, співайте, слава!
 Днесь народилася на сіні
 Ваша Держава!“
 Раптом прокинулась: сон це?
 Дивне видовинце зникло.
 Сипле різдвяне сонце
 Золото променів в вікна.

До вояків і бідарів;
 У нас немає хлопа й пана
 І диких злісних бунтарів.

Чупринка розуміє, що його обов'язком є встути в лави захисників України, боронити її волю і свободне державне існування. Він вступає добровольцем у Перший Український козацький полк імені гетьмана Богдана Хмельницького. Зі зброєю в руках, у вояцькій шинелі він своєю вийнятковою дисциплінованістю і точністю виконань доручень викликає загальний подів і пошану до себе.

На різноманітних фронтах у рядах війська, і на чолі повстанців у броварських лісах під Києвом, і в підйомні в конспіративному Всеукраїнському Центральному Повстанському Комітеті скрізь діє Чупринка. І на цьому шляху склав він 28 серпня 1921 року свою буйну голову за Україну.

Але слава про мужнього поета-вояка лишилася незабутньою серед українського народу. Їого подвиги кличуть до наслідування, а його поезія, заборонена на рідних землях, жива і чекає коли її можна буде вільно читати і декламувати на Батьківщині.

ЖЕРТВУЙМО НА ДІМ ОУФРОНТУ!

Ідучи за кличем Шевченка: „В своїй хаті — своя правда і сила і воля“, Організації Українсько-чо Фронту в ЗСА набули дім, свою хату, що відповідає усім вимогам нашого часу та завданням Організації. А ці завдання найкраще висловив політв'язень В. Сидоренко: „Ми, український народ, повинні боротись за наші права, за осягнення статусу незалежної Держави і за признання наших національних прав!“.

Щоб боротись і наступати, потрібний мостовий причілок — потрібний центр. Таким центром на терені Америки став новонабудutий Дім.

З огляду на важкий фінансовий стан міста Нью Йорку, куплено два шестиповерхові domi оказійно, за ціну 250 тисяч дол. Кошти перебудови виносять 250 тисяч доларів, разом 500 тисяч доларів.

Новонабудutі domi знаходяться у світовій метрополії, в осідку Об'єднаних Націй, в центрі українського життя.

В домі при 136 Друга авеню приміщуються: Головні Управи, Відділи і Осередки: ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, СУМА, УПА, ТУСМ, АБН, АДУК, Школа українознавства, галерея Об'єднання Мистців Америки, Український Музичний Інститут, Літературно-мистецький клуб, танцювальні гуртки „Верховинці“, хор Осередку СУМА „Жайворонки“. У великій залі відбуваються літературні вечори, концерти, доповіді.

В домі при 43 св. Марка замешкали 20 українських родин, які скріпили стан посідання української громади.

Фасаду дому мистецько оформлено барельєфом Т. Шевченка.

Ми віримо, що спільними силами переведемо збирку якнайкраще, та тим самим позбудемося довгів і відеогів.

В тій вірі вітаємо Вас і бажаємо багато сил і витривалості в дальшій тяжкій і відповідальній праці.

Нью Йорк, дня 20 липня 1981 р.

З дружнім привітотом
 Мгр. Іван Винник, голова К. Д.
 Дмитро Богай, секретар

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО ПЕРЕДПЛАТУ
 І ПРЕСФОНД „ВІСНИКА“!

Ділимося з українськю громадою сумною вісткою, що 1 жовтня 1981 р. відійшов у вічність у Детройті, ЗСА, на 94 році життя

сл. пам. проф. д-р ОЛЕКСАНДЕР МАРИЧАК
член Українського Державного Правління.

Спочатку був відомим оборонцем у політичних процесах на Західно-Українських Землях, політичним діячем, професором міжнародного права на Львівському Таємному Університеті, на Державному Університеті ім. Івана Франка, Української Високої Економічної Школі у Мюнхені (1946-1949), членом Української Національної Ради Західно-Української Народної Республіки, шефом канцелярії Уряду Президента Є. Петрушевича у Вільні, секретарем Західно-Українського Т-ва Ліги Націй, провідним членом Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

З відновленням Української Державності 30 червня 1941 — призначений Членом Українського Державного Правління, вінеміністром закордонних справ. У кризовій ситуації перебрав становище Голови Львівського Управління.

Як член українського Державного Правління мав сміливість стати у революційно-визвольній табір проти Німеччини її проти Росії, тодініх двох найбільших воєнних потуг, смертельних ворогів України. Як незламний Державник, Самостійник, Соборник до кінця свого життя відважно й обґрутовано захищав найновіший період Української Державності. Він перший дав міжнародно-правну аналізу Акту 30 червня, надаючи йому особливе історичне значення. Покійний розумів перспективно-історичне й актуальне значення цього Акту, як високої якості знавець міжнародного права. Він ніколи не зрікся свого посту, завжди був гордий ча нього.

Як провідний член Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО), він своїм життям і працею засвідчив, як ставити добро нації понад інтерес партії!

Коли Організація Українських Націоналістів 1941 року зайнявала всенациональний визвольний фронт усіх чесних українських патріотів задля добра Держави, Він вступив у його перші ряди й залишився у широкому фронті боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу до кінця творчого життя, будучи незмінно вірним всенациональному ідеалові Державного Акту 30 червня 1941, який був продовженням світлих традицій 22 січня 1918-1919 років.

Складаючи горем прибитій Дружині й усій Їого Рідні вислови нашого глибокого співчуття, запевнююмо, що пам'ять про Нього, як приклад патріота-ідеаліста — берегтемо для майбутніх поколінь.

Вічна пам'ять і слава Покійному і наш останній Йому салют!

Похорон відбувся 6 жовтня 1981 в Детройті.
Голова і Члени Українського Державного Правління
У жовтні 1981.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Ділимося сумною вісткою з Друзями й Приятелими, що дня 20-го жовтня 1981 р. померли трагічно (через затруєння газом з автомобіля)

св. п. МИХАЙЛО І МАРІЯ КАВЧАКИ

Св. п. Михайло Кавчак був примірним членом 2-го Відділу ООЧСУ в Нью Йорку, членом Управи Організації Оборони Лемківщини та відпоручником до Крайової Ради УККА. Обоє були гарячими українськими патріотами, люблені й шановані українською громадою міста Нью Йорку і околиці, яка дуже численно зібралася на Панахиді й Похороні, щоб відлати Покійним естачно гощану. Після Панахиди й Парастасу прощаючи Покійних со. Василія з Парохії св. Юра (о. Лавректій та о. Шевчук), голова 2-го Відділу ООЧСУ п. Богдан Качор та голова Організації Оборони Лемківщини п. Микола Грицков'як, а над могилою: о. Андрій Шагала і директор канцелярії УККА мгр Ярослав Савка.

На Поминках по Покійних, за згодою Редичи і на заклик голови 2-го Відділу ООЧСУ п. Б. Качора, була проведена збірка (збирати пп. М. Шапікевич та Теодор Щеснюк), яку розподілено слідуюче: 53 дол. на ратіонпрограму об. Василіян, 50 дол. на Церкву св. Юра, 100 дол. на поміч біженцям, 50 дол. на „Голос Лемківщини“, 50 дол. на „Шлях Перемоги“ та 50 дол. на „Вісник ООЧСУ“.

Вічна їм Пам'ять, а опечалений ВШ. Родині Покійних наше шире співчуття.

Богдан Качор

СЛ. П. ВАСИЛЬ СМЕТАНЮК

9-го жовтня п. р. в Озон Парку, Н. Й., номер на 60 році життя сл. п. Василь Сметанюк, довголітній член ОУН, 51-го Відділу ООЧСУ, голова Відділу УККА, працівник УПНомочі. Походив із Нечепінжина.

Висловлюємо співчуття пані Норі, дочці Марії та синові Петрові. Громада втратила Трудівника.

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ПЕВНІСТЬ“

Security Savings and Loan Assn.

936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622
312-772-4500

ФІЛІЯ:

2166 Plum Grove Road, Rolling Meadows, Ill. 60008
312-991-9393

- В „Певності“ Ви одержуєте найвищі відсотки на всіх родах ощадностей, нараховуваних щоденно від дня вкладу до дня вибору й виплачуваних квартально.
 - В „Певності“ Ви одержуєте відсотки від відсотків.
 - В „Певності“ Ваші ощадності обезпечені Федеральною Агенцією до суми 100 тисяч доларів.
 - В „Певності“ Ви можете відкрити пенсійні контракти, т. зв. IRA і Keogh, чековий контракт та користати з першого депозиту пенсійних чеків.
 - В „Певності“ є до Вашої диспозиції різного рода щадничі Сертифікати.
 - В „Певності“ є вогнетривалі скриньки для перевороту цінних речей.
- ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ „ПЕВНІСТЬ“ —
НАЙБІЛЬШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.**

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ
КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІЯЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичковавця
забезпечене.

Приймає ощадності і платить 7% дивіденди
Безплатне забезпечення ощадностей
Безплатне життєве забезпечення
до 2,000 дол.
Адреса:
SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703
Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“БУДУЧНІСТЬ”

У ДЕТРОЙТІ

СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗА-
ЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЇ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНИ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОВАЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5½ %
ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.
Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT
4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.: 843-5411

“ПРЕМУДРІ СОЛОМОНИ”

(Фейлетон)

Різні типи водяться серед нашого вельми зрізничкованого народу: є відомі „пізні Івани“, „хитрі Паньки“, „невірні Томи“, „пришелепускі Солопії“ й усезнаючі „премудрі Соломони“ та інші.

Сьогодні спинимося трохи над „премудрими Соломона-ми“, нехай задумаються перед наступаючим 1982-м роком...

„Премудрий Соломон“ це особливій тип серед нашого народу. У нього феноменальні властивості: усе він знає, все відає, усе передбачить точно наперед, завжди в нього знайдеться розв’язка на найбільш заплутані проблеми. Він завжди може знайти недомагання-боляк, але в свого лише політичного й неполітичного опонента, відкрити слабі його сторони, завважати його неправильний напрям, запримітити його прогріхи й помилки. Але себе самого чи своїх однодумців він ніколи не годен побачити в правдивому світлі.

Для таких „премудрих Соломонів“, орієнтація на свої сили, незалежність ішої політики від чужих чинників — це помилка, придергування революційного принципу — гріх, мобілізація чужинців, прихильників української визвольної справи серед інших вільних народів, або таких, які у своїх державах не мають покищо належної сили — ялова праця, критика наших партічів від послітини — злочин, наголошування принципу української революції — самообман і т. д. Для них орієнтація на чужі сили й плентання у їх хвості — це політична мудрість, хилитися куди вітер віє — необхідність, пристосування до політичної коньюнктури — правильність, неперебірлива критика, включно до інсінуацій, прихильників революції — добре діло, засуджування принципу революції — „речевість“ і т. д.

Наприклад, один з таких „новошляхівських“ „премудрих Соломонів“ напосівся вчити редакторів УВФронту, як вони повинні писати, редактувати, і, в загалі, як поводитись, як відзначувати роковини чен. Тараса Чупринки, як ставитись до совєтського ген. П. Григоренка і ЗПУГ і т. д.

НАГОДА ДЛЯ ФАЛЬШУВАННЯ

Редакція „Української Радянської Енциклопедії“ підготувала і видала товстий довідник під назвою „Київ“, із 480 ілюстраціями, який є нібто „енциклопедією Києва“. У книжці є гаслова частина і статті.

У зб. „Київ“ твердиться, за московським указом, що столиці України тільки 1,500 років, хоча доказано, що Київу вже 2,000 літ, а поселення над Дніпром існувало ще раніше. Є багато перекручень і недомовлень. Наприклад, мовляв, Київ — це мати російських городів або ж що в Педагогічному Музеї в Києві є тепер Музей революції — але замовчано що той будинок був осередком Української Центральної Ради в 1918-19 рр., за УНР.

Інший „канадсько-фармерсько-вільно-світський“ соломонівський „мудрагель“ „мудрує“, що правильно є вважати т. зв. УССР преемницею традицій УНР і правлюю її наслідницею! Інший доводить, що наша співпраця з московськими анти-комуністами, хай і якими чи прихованими імперіялістами, є сьогодні на часі.

„Народно-вольний“ „мудрець“ передбачує, що лівопорожеві деякі українські студенти в Канаді можуть бути корисніші для української справи від студентів-визвольно-фронтівців.

Є ще такі „соломони“, які вважають, що УПА не мала політичного проводу, другі — що УПА взагалі не потрібно було творити, треті — що найкращою розв’язкою нашої визвольно-політичної боротьби є примирення з червоною Москвою і її наськими квіслінгами. Інші сбстоють тезу, що ЗП УГГ — єдиний „спасений“ чинник для нашої справи.

У нас, удома колись таких „премудрих“ Соломонів, яких мудроші не відмежували проби дня, називали „мудрий як Соломон з поетки“. Думаю, що таке саме окреслення всіх „премудрих Соломонів“ нашої діаспори буде б найдоцільніше.

СОВЕТСЬКІ ПІДРУЧНИКИ І ЗАОКЕНСЬКА „ХРЕСТОМАТИЯ“

Київська „Літературна Україна“ у ч. 68 з 1981 року принесла статтю В. Г. Шевченка, „начальника правління шкіл міністерства освіти УССР“, під наг. „Ліктує життя“. У ній подані підсумки обговорення шкільних програм і підручників з української літератури“.

Автор покликався на Брежнєва, на малороса Щербіцького й ін. які вимагають від письменників в Україні служби партії, комунізму і т. п. Автор повідомляє, що до проекту програм шкіл УССР з української літератури цього року введено, подаємо в цитаті:

„Введено розділи про творчість Б. Олійника і Д. Павличка — в 10-му класі, твори П. Загребельського, В. Кучера, Є. Грушала, Ю. Збащацького, В. Коротича — 4-7 класах.... Збагачено зразки літературної критики — додано статті О. Гончара“...

В опублікованій — і досі не знятій з обігу в школах на Західі, на свебоді — „Хрестоматії (з) української літератури ХХ століття“, видання Шкільної Ради УККА авторства пп. Маляра і Федоренка, названі для дітей, молоді і студентів такі українські письменники“ і їхню „творчість“ доводиться тут відвчати: Олесь Гончар, Дмитро Павличко, Євген Гуцало, Віталій Коротич.

Просимо читачів і політичних діячів, не лише вчителів, порівняти ці два списки.

Подала Надія Наум